

سری عمران

مسابقات سوالات

آزمون محاسبات نظام مهندسی

با محصولات سری عمران

☎ ٠٢١٨٨٣٠٠٤٧٤ | ٠٢١٨٨٣١٢٥٢٧
✉ serieomran
🌐 www.serieomran.com

اسفند ١٤٠٢

سری عمران

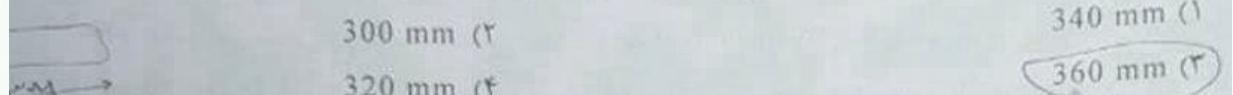
حل سوالات درس بن آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

☎ ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۱۲۵۲۷
Instagram: serieomran
🌐 www.serieomran.com

۲۵- حداقل ضخامت یک دال بتن آرمه توپر کنسولی یک طرفه به طول کنسول برابر ۳ متر و ساخته شده از بتن سبک با وزن مخصوص ۱۵۰۰ کیلوگرم بر مترمکعب و آرماتور $f_y = 340 \text{ MPa}$ برای آنکه نیازی به محاسبات دقیق خیز نباشد، به کدامیک از مقادیر زیر نزدیک‌تر است؟ فرض کنید دال بتن آرمه توپر به جداول کننده‌ها یا دیگر اجزای ساختمانی که احتمال دارد در اثر خیز زیاد آسیب ببیند، متصل نیستند. کف پوش بتنی به صورت مرکب یا یکپارچه با دال بتنی اجرا نمی‌شود.

شماره ۹-۹-۱-۱-۳-۹-۹، جدول ۹-۹-۱-۱-۳-۹-۹

$$h_{min} = \frac{l}{10} : \text{ظل طره}$$

$$\text{ضریب اصلاح } f_y = (0.14 + \frac{f_y}{700}) = (0.14 + \frac{340}{700}) = 0.1884$$

شماره ۹-۹-۲-۱-۳-۹-۹

$$\text{ضریب اصلاح سنبک} : \max \{ 140 - 0.6003 w_c, 1.09 \}$$

$$\text{ضریب اصلاح سنبک} = \max \{ 140 - 0.1000^3 \times 1800, 1.09 \} = 1.2$$

$$h_{min} = \frac{3000}{10} \times 0.1884 \times 1.2$$

$$h_{min} = 318.94 \text{ mm}$$

کارنامه ۹-۹-۱-۳-۹-۹

۲-۱-۳-۹-۹ برای دال‌های بتن آرمی ساخته شده با **بتن سبک** (با وزن مخصوص، w_c) در محدوده ۱۴۴۰ تا ۱۸۴۰ کیلوگرم بر متر مکعب)، مقادیر جدول ۹-۹-۹ باید در بزرگ‌ترین مقدار

(الف) و (ب) ضرب شوند.

الف - $1.65 - 0.0003w_c$

ب

۱-۱-۳-۹-۹ برای دال‌های توپر که به جدا کننده‌ها (تیغه‌ها) یا دیگر اجزای ساختمانی که احتمال دارد در اثر خیز زیاد آسیب ببینند، متصل نیستند، ضخامت کل دال، h باید از مقادیر جدول ۹-۹-۹ که برای بتن معمولی و فولاد با تنش تسلیم $f_y = 420 \text{ MPa}$ تنظیم شده است، کمتر باشد؛ مگر آن که محاسبه‌ی خیز آن‌ها بر اساس بند ۲-۳-۹-۹ انجام شود. برای $420 \text{ MPa} \neq f_y$ مقادیر جدول ۹-۹-۹ باید در $(0.4 + f_y/700)$ ضرب شوند.

جدول ۹-۹-۱ حداقل ضخامت دال‌های یک طرفه‌ی توپر

شرطیت تکیه گاهی	حداقل ضخامت، h
تکیه گاه ساده	$l/20$
یک انتهای ممتد	$l/24$
دو انتهای ممتد	$l/28$
طره (کنسولی)	$l/10$

سری سران

تشابه با کلاس بتن محاسبات – صفحه ۲۹۹ جزو ۵

BAM یک ساختمان معمولی، تشکیل شده است از یک دال یک طرفه دو دهانه، که روی سه دیوار با طول بلند اجرا خواهد شد. اگر نخواهیم وارد محاسبات تغییر شکل دال شویم، در طراحی برای به دست آوردن کمترین خشامت دال از کدام گزینه باید شروع کنیم؟ (طول مؤثر دهانه‌های دال را به ترتیب ۳ و ۵ متر قرض نمایید. بارهای وارد به BAM کاملاً متعارف می‌باشند.)

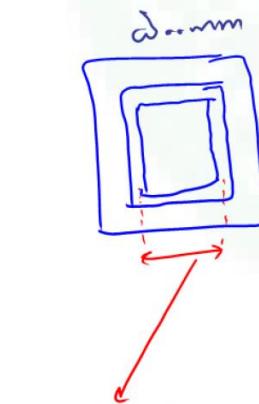
- ۱) خشامت ۱۹۰ میلی‌متر و میلگرد رده S ۳۴۰
- ۲) خشامت ۱۷۰ میلی‌متر و میلگرد رده S ۴۲۰
- ۳) خشامت ۱۵۰ میلی‌متر و میلگرد رده S ۳۴۰
- ۴) خشامت ۲۵۰ میلی‌متر و میلگرد رده S ۴۲۰

(۳) ۵۶۰ میلی متر
۲-۹ در یک تیر بتنی در قاب خمپی متوسط به ابعاد 600×500 میلی متر (ارتفاع ۶۰۰ میلی متر)
حداقل فاصله آرماتور عرضی (S) برای نیروی برشی مشخص چه مقدار باشد تا آرماتور عرضی در عرض مقطع دو ساق خاموت $\Phi 12$ کافی باشد و نیازی به سنجاقی نداشته باشیم؟ بتن از $f'_c = 25 \text{ MPa}$, $f_y = 400 \text{ MPa}$
نوع معمولی بتن روی میلگردها
(۱) ۱۵۰ میلی متر
(۲) ۱۴۰ میلی متر
(۳) ۱۱۰ میلی متر
(۴) ۶۰ mm = بخش بتن روی میلگردها

سے نظر نہیں ۹-۱۱-۶-۵-۳ : این

$$d_s = 700 - (20 + 12 + \frac{d}{4}) \xrightarrow{\text{قدر مبتدا راهی هر چیز}} d = 528 \text{ mm}$$

دلاه زده و اسراراز
اک ہر فن فنا کیم

۳-۵-۶-۱۱-۹ در صورتی که مقاومت برشی مورد نیاز فولادهای برشی $V_s \leq 0.33\sqrt{f'_c} b_w d$ باشد، حداقل فاصله افقی بین آرماتورهای برشی عمود بر محور عضو نباید از کمترین مقدار $d/2$ و 600 میلی متر بیشتر بوده، و حداقل فاصله ساقها در عرض مقطع نباید از کمترین مقدار d و 600 میلی متر بیشتر باشد. اگر $V_s > 0.33\sqrt{f'_c} b_w d$ باشد، حداقل فاصله بین آرماتورهای برشی در طول عضو نباید از کمترین مقدار $d/4$ و 300 میلی متر بیشتر بوده، و حداقل فاصله ساقها در عرض مقطع نباید از کمترین مقدار $d/2$ و 300 میلی متر بیشتر باشد.

حاصل ساقها در میان $\Rightarrow 200 - 4 \times 90 - 12 = 328 \text{ mm}$

را بگوشه می کنند (لذویت $\frac{d}{2}$ و 300 را بگوشه می کنند)

$$\rightarrow V_s \leq 0.33 \sqrt{f'_c} b_w d$$

$$A_v f_y \frac{d}{s} \leq 0.33 \sqrt{f'_c} b_w d \rightarrow 2 \times \pi \times \frac{12^2}{4} \times 400 \times \frac{528}{328} \leq 0.33 \sqrt{25} \times$$

تشابه با کتاب بتن جلد ۱ – صفحه ۱۸۷ – تمرین ۲۱

تمرین ۲۱: در یک تیر مستطیلی با عرض $400\ mm$ به منظور طراحی برشی مقطع از میلگردهای عرضی به قطر $10\ mm$ استفاده شده است. چنانچه مصالح مصرفی بتن از ردّه $C\ 30$ و فولادها $S\ 340$ باشند، حداکثر فاصله به کارگیری آرماتورهای عرضی بدون توجه به مقدار نیروی برش وارد و ضوابط مربوط به حداکثر فاصله، چقدر می‌باشد؟

۱۵۰ mm (۴)

۳۰۰ mm (۳)

۲۵۰ mm (۲)

۳۸۰ mm (۱)

● **حل:** با توجه به رابطه (۱۶-۴) در خصوص مقدار حداقل مساحت آرماتورهای برشی داریم:

$$\frac{A_{v,min}}{S} = \max \left\{ 0.062 \sqrt{f'_c} \frac{b_w}{f_{yt}}, 0.35 \frac{b_w}{f_{yt}} \right\}$$

$$\begin{cases} \frac{2 \times \frac{\pi}{4} \times 10^2}{S_1} \geq 0.062 \times \sqrt{30} \times \frac{400}{340} \Rightarrow S_1 \leq 393/2\ mm \\ \frac{2 \times \frac{\pi}{4} \times 10^2}{S_2} \geq 0.35 \times \frac{400}{340} \Rightarrow S_2 \leq 381/5\ mm \end{cases}$$

$$S \leq 381/5\ mm$$

بنابراین حداکثر فاصله آرماتورهای عرضی بدون توجه به ضوابط فاصله‌گذاری برابر $381/5\ mm$ بوده و گزینه (۱) صحیح می‌باشد.

تشابه با کتاب بتن جلد ۱ – صفحه ۱۷۶ – تمرين ۱۳

تمرين ۱۳: در يك تير بتن آرميه با ابعاد $300 \times 450 mm$ ، آرماتورهای عرضی از نوع خاموت با مشخصات $\Phi 8 @ 200 mm$ بهصورت مایل و با زاویه 60° درجه نسبت به محور طولی تیر به کار رفته‌اند. در صورتی که بخواهیم به جای این میلگردها از آرماتورهای قائم بر محور طولی عضو و به قطر $12 mm$ استفاده نماییم، حداکثر فواصل بکارگیری آنها چند میلی‌متر می‌تواند باشد؟ بتن مصرفی از رده $C 30$ ، فولاد $S 400$ و عمق مؤثر مقطع برابر $400 mm$ در نظر گرفته می‌شود.

$$150 mm (4) \quad 200 mm (3) \quad 300 mm (2) \quad 250 mm (1)$$

● **حل:** برای انجام این جایگزینی، مقاومت برشی آرماتورهای عرضی در هر دو حالت باید با هم برابر باشد. در این صورت خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} V_{s_1} = V_{s_2} &\Rightarrow \frac{A_{v_1} f_{yt} d}{S_1} (\sin \alpha + \cos \alpha) = \frac{A_{v_2} f_{yt} d}{S_2} \\ \frac{2 \times \frac{\pi}{4} \times 12^2 \times (\sin 60^\circ + \cos 60^\circ)}{200} &= \frac{2 \times \frac{\pi}{4} \times 12^2}{S_2} \Rightarrow S_2 = 329/4 mm \quad (1) \end{aligned}$$

$$0.133 \sqrt{f_c'} b_w d = 0.133 \times \sqrt{30} \times 300 \times 400 \times 10^{-3} = 216/9 kN$$

$$V_{s_1} = V_{s_2} = \frac{2 \times \frac{\pi}{4} \times 12^2 \times 400 \times 400}{200} \times (\sin 60^\circ + \cos 60^\circ) \times 10^{-3} = 110 kN$$

$$V_s = 110 kN \leq 216/9 kN \Rightarrow S_{max} = \min \left\{ \frac{d}{2}, 600 mm \right\} = \min \left\{ \frac{400}{2}, 600 mm \right\}$$

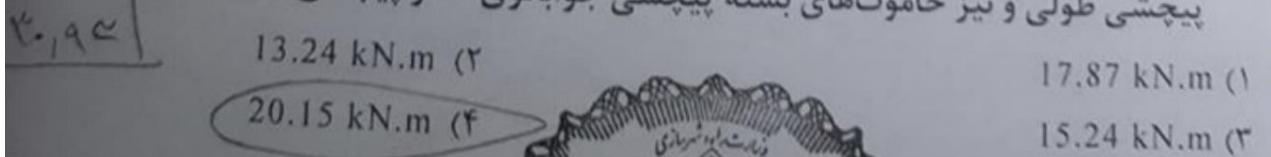
$$S_{max} = 200 mm \quad (2)$$

بنابراین حداکثر فاصله قابل قبول آرماتورهای عرضی با توجه به (1) و (2) برابر $200 mm$ بوده و گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

۳۱- یک مقطع بتنی مستطیل شکل به ابعاد 500×250 میلی‌متر تحت اثر لنگر پیچشی خالص قرار دارد. حداکثر لنگر پیچشی قابل تحمل توسط این مقطع (T_u) با توجه به ابعاد سطح مقطع به کدامیک از موارد زیر نزدیک‌تر است؟ مقطع دارای میلگرد پیچشی طولی کافی است و خاموت‌های عرضی از میلگرد $\Phi 10$ بوده و حداقل فولاد عرضی لازم را تامین می‌نمایند. پوشش بتن از روی خاموت‌ها 40 میلی‌متر در نظر گرفته شود. بتن معمولی و C20 است.

پوشش بتن از روی خاموت‌ها 40 میلی‌متر در نظر گرفته شود. بتن معمولی و C20 است.

میلگردها از رده S340 هستند. اطلاعات مربوط به میزان میلگردهای خمشی موجود نیست و از روابط ساده آئینه استفاده نمایید. مقاومت پیچشی طراحی مقطع با توجه به میلگردهای پیچشی طولی و نیز خاموت‌های بسته پیچشی جوابگوی لنگر پیچشی وارد می‌باشد.

۲-۳-۶-۸-۹ ابعاد سطح مقطع باید طوری تعیین شوند که رابطه‌های زیر تامین گردد:

الف- برای مقاطع توپر:

$$\sqrt{\left(\frac{V_u}{b_w d}\right)^2 + \left(\frac{T_u P_h}{1.7 A_{oh}^2}\right)^2} \leq \phi \left(\frac{V_c}{b_w d} + 0.66 \sqrt{f'_c} \right) \quad (31-8-9)$$

*برچسب خالص و
کنترل ابعا (قطعه)*

$$T_u \leq 1.1 V \frac{A_{oh}}{P_h} \times \phi \left(\frac{V_c}{b_w d} + 0.66 \sqrt{f'_c} \right)$$

$$1.1 V \sqrt{f'_c} \xrightarrow{\text{روابط ساده}} \rightarrow$$

$$A_o = 0.185 A_{oh}$$

$$n = 2\delta_0 - 2 \times \epsilon_0 - 2 \times \frac{10}{3} = 170 \text{ mm}$$

$$y = \delta_0 - \epsilon_0 - \frac{10}{3} = 110 \text{ mm} \rightarrow P_h = 2(n+y)$$

$$P_h = 2 \times (170 + 110) = 1180 \text{ mm}$$

$$A_{oh} = ny = 170 \times 110 = 1870$$

$$T_u \leq 1.1 V \times \frac{1870}{1180} \times 1.1 V \times (1.1 V \sqrt{f'_c} + 0.66 \sqrt{f'_c})$$

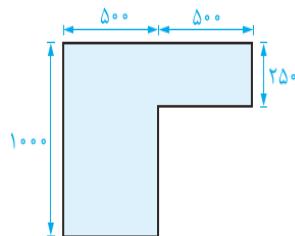
$$T_u \leq 1.1 V^2 \text{ kN.m} \quad (\text{برآورد})$$

تشابه با کتاب بتن جلد ۱ - صفحه ۲۱۵ - تمرین ۸

تمرین ۸: مقطع یک تیر بتن مسلح مطابق شکل زیر که با بتن معمولی و از رده $C ۳۰$ و آرماتورها از رده $S ۴۰۰$ می‌باشند، تحت تأثیر پیچش قرار می‌گیرد. حداکثر مقدار لنگر پیچشی چقدر

باشد تا به لحاظ محاسباتی نیازی به وجود آرماتورهای پیچشی نباشد؟ (ابعاد
مهمات - اسفند ۹۵)

$$44 kN \quad (1) \quad 33 kN \quad (2)$$

$$23 kN \quad (3) \quad 28 kN \quad (4)$$

● همان‌طور که گفته شد، بتن مقطع تا حد پیچش آستانه می‌تواند لنگر پیچشی را تحمل نماید. بنابراین با توجه به اینکه به مقطع نیروی محوری وارد نمی‌شود، مقطع می‌تواند حداکثر لنگر پیچشی برابر ϕT_{th} را تحمل نماید. در اینصورت مطابق رابطه (۳-۵) داریم:

$$T_{th} = 0.1083 \lambda \sqrt{f_c'} \left(\frac{A_{cp}}{P_{cp}} \right)$$

$$A_{cp} = 500 \times 1000 + 500 \times 250 = 625000 \text{ mm}^2$$

$$P_{cp} = (1000 + 1000) \times 2 = 4000 \text{ mm}$$

$$T_{th} = 0.1083 \times 1/0 \times \sqrt{30} \times \frac{625000}{4000} \times 10^{-6}$$

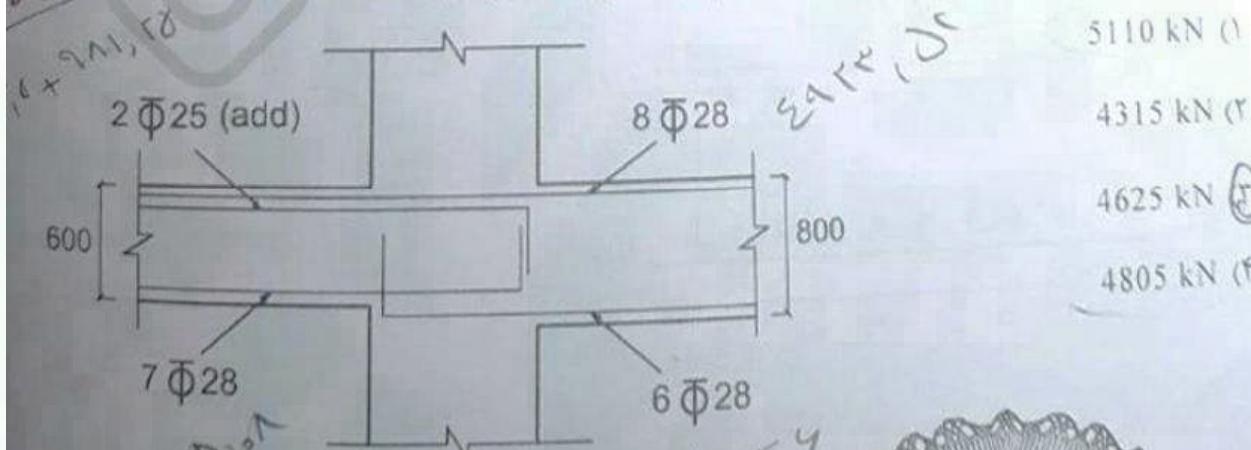
$$T_{th} = 44/4 kN.m$$

$$T_u < \phi T_{th} \Rightarrow T_u < 0.75 \times 44/4$$

$$T_u < 33/3 kN.m$$

بنابراین گزینه (۱) صحیح می‌باشد.

۳۶- در شکل ناحیه اتصال تیر به ستون در یک قاب خمی ویژه بتنی نشان داده شده است (فقط میلگردهای طولی تیرها). مقاومت برشی مورد نیاز ناحیه اتصال تیر به ستون در این شکل، بدون در نظر گرفتن برش ستون، به کدامیک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟ نوع میلگردها و رده بتن C35 فرض شود (ابعاد روی شکل به میلی‌متر است).

$$V_u = 1.25 f_y (A_{s,R} + A_{s,L}) - V_c \quad \rightarrow V_c = 0$$

$$A_{s_1} = A_{s,R}^+ + A_{s,L}^- = 7 \times \frac{\pi}{4} \times 28^2 + (8 \times \frac{\pi}{4} \times 28^2 + 2 \times \frac{\pi}{4} \times 28^2) = 9401.4 \text{ mm}^2$$

$$A_{s_2} = A_{s,R}^- + A_{s,L}^+ = 8 \times \frac{\pi}{4} \times 28^2 + 7 \times \frac{\pi}{4} \times 28^2 = 9244.4 \text{ mm}^2$$

$$A_s = \max \{ A_{s_1}, A_{s_2} \} = 9401.4 \text{ mm}^2$$

$$V_u = 1.25 \times \varepsilon_{00} \times 9401.4 \times 10^3 = 1801.12 \text{ kN}$$

رسانی احمد

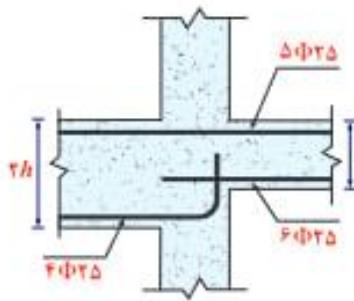

تشابه با کلاس بتن محاسبات – صفحه ۱۹۶ جزو ۵

در شکل مقابل، اتصال دو تیر با ارتفاع نامساوی به یک ستون در یک سازه با شکل پذیری زیاد نشان داده شده

است. حداقل برش در چشمۀ اتصال (نیروی برشی نهایی مؤثر به اتصال) بدون در نظر گرفتن برش موجود در ستون‌های بالا و پایین اتصال، به کدام یک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟ ردۀ بتن $C 30$ ، نوع میلگردۀای عرضی $S 340$ و نوع میلگردۀای طولی $S 400$ است. در این محاسبات در هر تیر فقط میلگردۀای بالا و پایین مؤثر فرض شود.

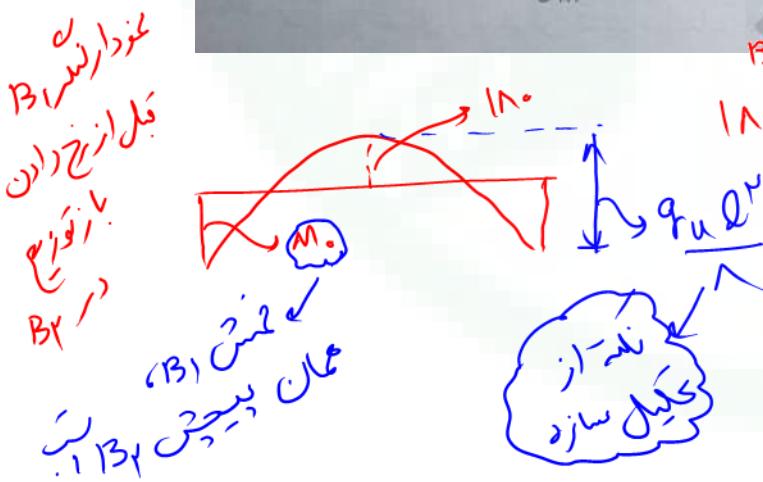
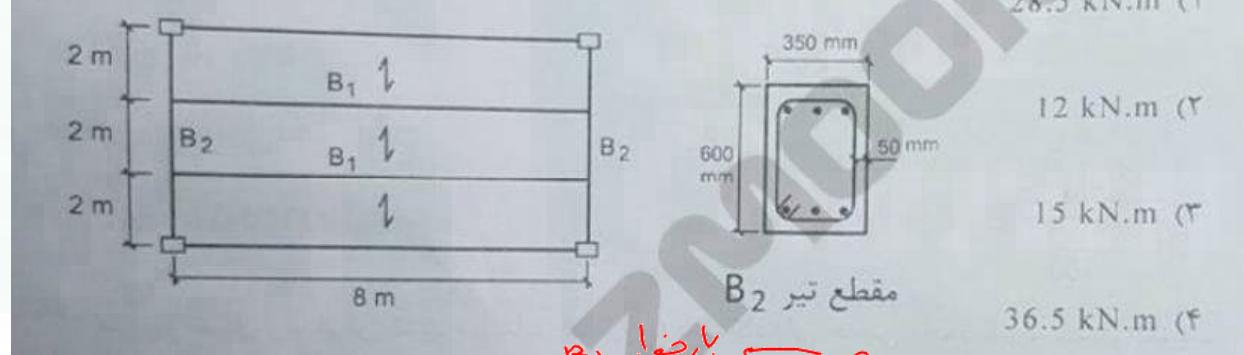
2200 kN (۲)

2700 kN (۴)

2000 kN (۱)

2500 kN (۳)

زیربندهای انتخاب شده برای سیستم قاب خمشی متوسط نشان داده
 ۳۷- در شکل پلان یک ساختمان بتنی کاملاً متقارن با سیستم قاب خمشی متوسط نشان داده شده است. بار گستردۀ یکنواخت وارد بر کف در یک ترکیب بارگذاری ثقلی برای طراحی برابر با 15 kN/m^2 بوده و تحت این ترکیب بار، مقاومت خمشی مورد نیاز در وسط تیر B_1 با 180 kN.m است. اگر طراح بخواهد تیر B_2 را برای حداقل مقاومت پیچشی مورد نیاز و قابل قبول طراحی نماید، لنگر خمشی مورد نیاز در وسط تیر B_1 حدوداً چقدر افزایش خواهد یافت؟
 از نقش سازه‌ای سیستم کف، تاثیر ابعاد مقاطعه بر تحلیل و نیروی محوری در تیرها صرف‌نظر کنید. مشخصات مصالح بتن و میلگرد به ترتیب C30 و S400 است. (بتن معمولی فرض شود و نزدیک ترین گزینه به پاسخ را انتخاب نمایید)

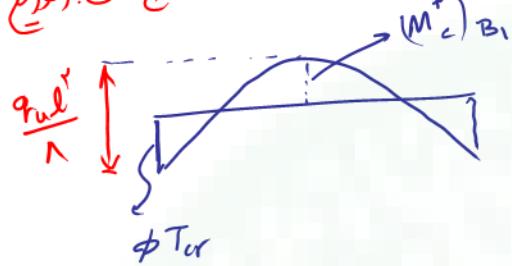
$$M_0 = \frac{(180 \times 8)}{R} \rightarrow M_0 = 70 \text{ kN.m}$$

۶-۳-۱۱-۹ در مواردی که امکان کاهش لنگر پیچشی در اثر باز توزیع نیروهای داخلی در عضوی از یک سازه‌ی نامعنی وجود داشته باشد (پیچش همسازی)، اجزا داده می‌شود حداقل لنگر پیچشی نهایی بر اساس بند ۴-۱-۶-۸-۹ به ϕT_{cr} کاهش داده شود. در این حالت لازم است اثرات لنگرهای و برش‌های تعديل یافته‌ی عضو در سایر اعضای مجاور، با استفاده از رابطه‌ی تعادل، محاسبه شده و در طراحی به کار گرفته شوند. لنگر پیچشی ترک خوردگی، T_{cr} ، بر اساس بند ۲-۲-۶-۸-۹ محاسبه می‌شود.

$$T_{cr} = 0.33\lambda \sqrt{f'_c} \left(\frac{A_g^2}{P_g} \right) \rightarrow T_{cr} = 0.33 \times 1 \times \sqrt{30} \times \left(\frac{(350 \times 700)^2}{2(350 + 70)} \right) = 4197 \text{ kNm}$$

$$\phi T_{cr} = 1.78 \times 4197 = 31,47 \text{ kNm} \rightarrow \text{دحیره } 31,47 \text{ kNm از } 4197 \text{ kNm بسترس} \text{ و عضو نامعنی ل بالد سیم را با وزنی کنیم.}$$

جهاز خود را بزنیز:

$$|\phi T_{cr}| + (M_c^+)_{B_1} = \frac{q_{ul} l^2}{\lambda}$$

$$\Rightarrow \Sigma V + (M_c^+)_{B_1} = \frac{12 \times 2 \times l^3}{\lambda} \rightarrow (M_c^+)_{B_1} = 20 \lambda / 12 l^3 \text{ kN}\cdot\text{m}$$

لطفاً میتوانیم این را با $\lambda = 0.8$ و $l = 3$ که میتوانیم در امارات میباشد.

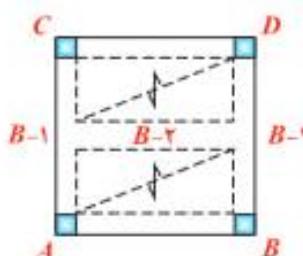
که $20 \times 0.8 / 12 \times 3^3 = 0.17$ کیلونیون متر اماراتی میباشد.

لطفاً نهاده (۱) صحیح است.

تشابه با کلاس بتن محاسبات – صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷ جزوه

شکل زیر پلان تیروزی یک ساختمان بتن آرمه را نشان می‌دهد. تحلیل سازه نشان می‌دهد که T_{u} (لنگر پیچشی نهایی) ناشی از بارهای ثقلی در تیرهای ۱- B ، ۲۲۵ kN.m است. کمترین لنگر پیچشی نهایی که تیرهای ۱- B را می‌توان برای آن طراحی کرد به کدام یک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟ (قطع تیرهای ۱- B دارای عرض ۴۰۰ mm و ارتفاع ۵۰۰ mm بوده و اثر تعديل لنگر پیچشی در آنها در اعضای مجاور در نظر گرفته خواهد شد. بتن از رده C ۲۵ با سنتگدانه‌های معمولی و میلگرد از نوع S ۴۰۰ در نظر گرفته شود.)

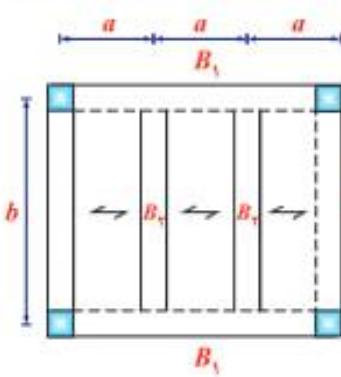
۲۷۵ kN.m (۲)

۱۳۵ kN.m (۱)

۱۸۵ kN.m (۴)

۲۳۵ kN.m (۳)

در شکل زیر پلان یک سازه بتن آرمه کاملاً متقارن که به صورت درجا اجرا می‌شود. نشان داده شده است: عرض و ارتفاع تیرهای تیپ B_1 به ترتیب ۵۰۰ و ۶۰۰ میلی‌متر و رده بتن مصروفی C ۲۵ فرض می‌شود. تحلیل سازه نشان می‌دهد که از ای یکی از ترکیبات بارگذاری ثقلی (با بارها مرده و زنده یکنواخت روی کل سطح پلان)، لنگر خمشی نهایی منفی در تکیه‌گاه‌های تیرهای تیپ B_2 برابر ۹۰ kN.m و لنگر خمشی نهایی مثبت در وسط دهانه آنها برابر ۱۷۵ kN.m است. چنانچه در نظر باشد تیرهای تیپ B_1 برای کمترین پیچش ممکن طراحی شوند، لنگر خمشی نهایی مثبت تیرهای تیپ B_2 به کدام یک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر خواهد بود؟ (از اثر ابعاد مقاطع در تحلیل مستقله صرف‌نظر نموده و نوع بتن معمولی فرض شود)

۲۶۵ kN.m (۱)

۲۳۵ kN.m (۲)

۲۱۵ kN.m (۳)

۱۷۵ kN.m (۴)

۳۹- مقدار مقاومت برشی دوطرفه تامین شده توسط بتن بدون ارماتور برشی با ستون میانی مربع شکل به ابعاد ۵۰۰ میلیمتر چقدر است؟ (با فرض $d=160 \text{ mm}$ و بتن از

$f'_c = 25 \text{ MPa}$ نوع معمولی و

(۱) ۳.۱۵ مگاپاسکال

(۲) ۱.۶۵ مگاپاسکال

(۳) ۲.۵۵ مگاپاسکال

(۴) ۱.۸۵ مگاپاسکال

$$\gamma_c^e = \min \left\{ \begin{array}{l} 0.133 \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.117 \left(1 + \frac{\gamma}{\beta}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.1083 \left(1 + \frac{\alpha_s d}{b_0}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \end{array} \right. ; \quad \lambda_s = \sqrt{\frac{\gamma}{1 + d/\gamma_{d0}}} = 1.0$$

$$\lambda_s = \sqrt{\frac{\gamma}{1 + 14\%/\gamma_{d0}}} = 1.1 \neq 1.0 \Rightarrow \lambda_s = 1.0$$

$$\beta = 1.0, \alpha_s \leq \varepsilon_0, b_0 = 4x(800 + 1x\frac{140}{4}) = 4440 \text{ mm}$$

$$\gamma_c^e = \min \left\{ \begin{array}{l} 0.133 \times 1.0 \times 1.0 \times \sqrt{\gamma_d} = 1.43 \text{ MPa} \\ 0.117 \times \left(1 + \frac{\gamma}{1.0}\right) \times 1.0 \times 1.0 \times \sqrt{\gamma_d} = 1.58 \text{ MPa} \\ 0.1083 \times \left(1 + \frac{\varepsilon_0 \times 140}{4440}\right) \times 1.0 \times 1.0 \times \sqrt{\gamma_d} = 1.184 \text{ MPa} \end{array} \right)$$

نتیجه رسم ۲) معمولی

تذکرہ: با موبہ بگزینه ها، منظره ایج معاشر سبز اسی تائین لذہ تو صاف بسی بود

تشابه با کتاب بتن جلد ۲ - صفحه ۲۸۳ تا ۲۸۵ - تمرین ۱۸

تمرین ۱۸: یک دال بتن آرمه تخت را که با ضخامت ۱۸۰ میلیمتر بر روی ستون‌های مربعی به بعد ۴۰۰ میلیمتر قرار گرفته است، در نظر بگیرید. در صورتی که اختلاف نیروی محوری ضربیدار ستون در بالا و پایین طبقه برابر ۶۰۰ کیلونیوتن باشد، به هر یک از سؤالات زیر پاسخ دهید. عمق مؤثر دال برابر ۱۵۰ میلیمتر و فواصل محور تا محور ستون‌ها در هر جهت برابر ۶ متر می‌باشد. مصالح بتن مصرفی از نوع $C ۳۰$ و فولادها $S ۴۰۰$ می‌باشد.

(الف) آیا دال در برابر برش دوطرفه در حالتی که هیچگونه آرماتور برشی در آن به کار نرفته باشد، در محل اتصال به ستون میانی از مقاومت کافی برخوردار است؟

(ب) مساحت میلگردی‌های موردنیاز برشی را به منظور کنترل مقاومت برشی دوطرفه محاسبه نمایید (از خاموت‌های دو ساق برای مقابله با برش پانج استفاده می‌شود).

(ج) حداقل طول موردنیاز خاموت‌های برشی را محاسبه نمایید (فاصله ساق‌های خاموت‌های برشی برابر 25 cm در نظر گرفته شود).

● **الف:** الف) به منظور کنترل مقاومت برشی دوطرفه دال لازم است مقدار نیروی برشی باعث ایجاد پانج که برابر $kN ۶۰۰$ است (چرا؟) با مقاومت برشی حاصل از بتن مقایسه شود. با توجه به اینکه ستون میانی موردنظر است، بنابراین با توجه به ابعاد و مشخصات داده شده، داریم:

$$b_0 = 4 \times (400 + 150) = 2200 \text{ mm}$$

$$v_c = \min \left\{ \begin{array}{l} 0.33 \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.17 \left(1 + \frac{\lambda}{\beta}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.083 \left(2 + \frac{\alpha_s d}{b_0}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \end{array} \right.$$

$$\text{بتون میانی} \Rightarrow \lambda = 1/0 \quad \text{و} \quad \beta = \frac{400}{400} = 1/0$$

$$\lambda_s = \sqrt{\frac{2}{1 + \frac{d}{250}}} \leq 1/0$$

$$\lambda_s = \sqrt{\frac{2}{1 + \frac{150}{250}}} = 1/12 \not\leq 1/0 \Rightarrow \lambda_s = 1/0$$

$$v_c = \min \left\{ \begin{array}{l} 0.33 \times 1/0 \times 1/0 \times \sqrt{30} = 1/81 \text{ MPa} \\ 0.17 \times \left(1 + \frac{2}{1/0}\right) \times 1/0 \times 1/0 \times \sqrt{30} = 2/79 \text{ MPa} \\ 0.083 \times \left(2 + \frac{40 \times 150}{2200}\right) \times 1/0 \times 1/0 \times \sqrt{30} = 2/15 \text{ MPa} \end{array} \right.$$

$$v_c = 1/81 \text{ MPa}$$

$$V_c = v_c b_0 d \Rightarrow V_c = 1/81 \times 2200 \times 150 \times 10^{-3} \Rightarrow V_c = 597/3 \text{ kN}$$

$$V_u = 600 \text{ kN} \not\leq 597/3 = 448 \text{ kN}$$

همان‌طور که مشاهده می‌شود، مقدار نیروی برشی واردہ از مقاومت برشی دوطرفه حاصل از بتن بیشتر بوده، بنابراین لازم است مقاومت برشی مقطع در محل اتصال به ستون تقویت گردد.

ب) با توجه به نتیجه به دست آمده از قسمت (الف) و با توجه به اینکه مساحت موردنیاز آرماتورهای برشی خواسته شده است، با توجه به روابط (۱۴-۱۶) و (۱۶-۱۷)، داریم:

$$v_c = 0.17 \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c}$$

$$v_c = 0.17 \times 1.0 \times 1.0 \times \sqrt{30} = 0.93 MPa$$

$$V_c = v_c b_s d = 0.93 \times 220 \times 150 \times 10^{-3} = 306.9 kN$$

$$v_s = \frac{A_v f_{yt}}{b_s S}, \quad V_u \leq \phi V_n, \quad V_n = V_c + V_s$$

$$600 \leq 0.75 \times (306.9 + V_s) \Rightarrow V_s \geq 493.1 kN$$

$$V_s = v_s b_s d \Rightarrow V_s = A_v \frac{f_{yt} d}{S}$$

$$493.1 \times 10^3 = \frac{A_v}{S} \times 400 \times 150 \Rightarrow \frac{A_v}{S} = 8.22 mm$$

نکته قابل توجه این است که مساحت A_v برابر مجموع سطح مقطع شاخه‌های تمام خاموت‌های واقع بر خط محیطی اطراف ستون می‌باشد. بنابراین با توجه به اینکه اتصال ستون میانی موردنظر است، لذا چهار عدد خاموت در خط محیطی اطراف ستون قرار می‌گیرد، با احتساب اینکه هر خاموت شامل دو آرماتور موازی با نیروی برشی است، لذا با فرض $S = \frac{d}{2} = 75 mm$ ، قطر آرماتور برشی مورد نیاز به صورت زیر به دست می‌آید:

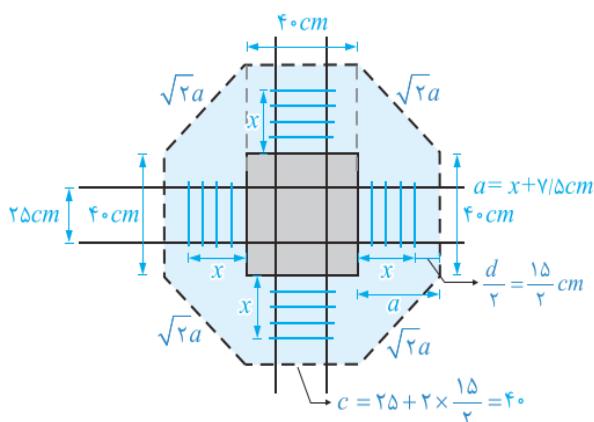
$$A_v = 8.22 \times 75 = 616.5 mm^2$$

$$4 \times 2 \times \frac{\pi}{4} d_v^2 \geq 616.5 \Rightarrow d_v \geq 9.9 mm$$

همان‌طور که مشاهده می‌شود، به لحاظ محاسباتی آرماتورهای با قطر ۱۰ میلی‌متر قابل استفاده هستند، اما با توجه به آنچه در درسنامه خواندیم، عمق مؤثر باید حداقل ۱۶ برابر خاموت باشد. بنابراین با فرض اینکه فواصل خاموت‌ها برابر ۵۰ میلی‌متر باشد، می‌توان از خاموت‌های با قطر ۸ میلی‌متر استفاده نمود.

ج) همان‌طور که مشاهده شد، مطابق نتیجه به دست آمده از قسمت (الف)، مقاومت برشی بتن به تنها پاسخگوی نیروهای واردہ نبوده و لازم است در محل اتصال دال به ستون از خاموت برشی استفاده گردد. این خاموت‌ها باید تا محلی امتداد داده شوند که در آن

مقاومت برشی بتن به واسطه افزایش مقدار b به علت دور شدن از محل اثر بار به تنها یکی در برابر نیروی برشی واردہ از کفایت لازم برخوردار می‌باشد. بنابراین با توجه به نوع آرماتورگذاری ستون مطابق شکل مقابل، در صورتی که فاصله مقطع بحرانی موردنظر تا بخاراجی ستون را برابر a در نظر بگیریم، طول اضلاع مورب مقطع بحرانی

با توجه به تقارن مقطع ستون برابر $a\sqrt{2}$ خواهد بود. در این صورت محیط مقطع بحرانی برابر است با:
 $b_s = 4 \times (a\sqrt{2} + c)$

در رابطه فوق، c برابر فاصله بین ساق‌های خاموت‌ها به علاوه $\frac{d}{2}$ می‌باشد که با توجه به اعداد داده شده برابر بعد ستون به دست می‌آید.

$$b_s = 4 \times (a\sqrt{2} + 400) = 4a\sqrt{2} + 1600$$

دقت شود در محل مقطع بحرانی مشخص شده فقط اثر بتن در نظر گرفته می‌شود، بنابراین داریم:

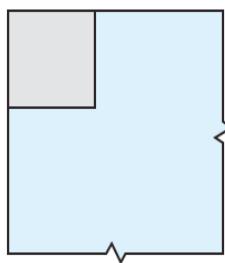
$$V_u \leq \phi V_c$$

$$600 \times 10^3 \leq 0.75 \times 0.17 \times 10 \times 10 \times \sqrt{30} \times (4a\sqrt{2} + 1600) \times 140$$

$$a \geq 802 \text{ mm} \Rightarrow x + 75 \geq 802 \Rightarrow x \geq 727 \text{ mm}$$

بنابراین خاموت‌های برشی باید در طولی حداقل برابر 730 میلی‌متر از بر ستون در هر طرف به کار برد شوند.

تمرین ۱۹: یک دال بتن آرمه با ضخامت 200 میلی‌متر را در محل اتصال به یک ستون گوشه مطابق شکل زیر

در نظر بگیرید. مقطع ستون موردنظر به صورت مربعی و با بعد 500 میلی‌متر و تحت نیروی نهایی 450 کیلونیوتن قرار گرفته است. در صورتی که به منظور تأمین مقاومت برشی موردنیاز از گل میخ استفاده گردد، در کدام یک از گزینه‌های زیر مقدار موردنیاز به طور صحیح ارائه شده است؟ عمق مؤثر دال برابر 160 میلی‌متر، رده بتن $C 30$ و فولاد $S 400$ می‌باشد.

$$619 \text{ mm } (4)$$

$$217 \text{ mm } (3)$$

$$316 \text{ mm } (2)$$

$$5/4 \text{ mm } (1)$$

● **حل:** با توجه به استفاده از گل میخ برشی، مطابق روابط (۱۳-۱۴) داریم:

$$v_c = \min \begin{cases} 0.125 \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.17 \left(1 + \frac{\gamma}{\beta}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \\ 0.1083 \left(2 + \frac{\alpha_s d}{b_s}\right) \lambda_s \lambda \sqrt{f'_c} \end{cases}$$

دقت شود در این حالت b_s محیط مقطع بحرانی به فاصله $\frac{d}{2}$ از بر ستون بوده، بنابراین با توجه به اینکه ستون موردنظر گوشه است، محیط مقطع بحرانی b_s به صورت زیر به دست می‌آید:

$$b_s = 2 \times \left(500 + \frac{160}{2}\right) = 1160 \text{ mm}$$

$$\lambda_s = \sqrt{\frac{2}{1 + \frac{d}{250}}} = \sqrt{\frac{2}{1 + \frac{160}{250}}} = 1.1 \leq 1.0 \Rightarrow \lambda_s = 1.0$$

$$\alpha_s = 20^\circ, \quad \beta = \frac{500}{500} = 1.0 \Rightarrow \text{ستون گوشه}$$

سری عمران

حل سوالات سازه‌های بنایی آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

حل سوالات

سازه‌های بنایی آزمون محاسبات

تلفن: ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۰۲۵۲۷

ایمیل: serieomran

وبسایت: www.serieomran.com

سری عمران

مؤسسه سری عمران

آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام آزمون: محاسبات (عمران) نام درس: مبحث هشتم مقررات ملی ساختمان (طرح و اجرای ساختمان‌های با مصالح بنایی)

سؤال:

۲۰- در یک ساختمان با مصالح بنایی مسلح، از ستون به ارتفاع مؤثر ۳ متر و ابعاد 500×500 میلی‌متر با مصالح آجر فشاری رسی به مقاومت مشخصه 12 MPa و ملات M15 استفاده شده است. در صورتی که مقدار آرماتور ستون حداقل معجاز باشد، مقاومت طراحی فشاری این ستون به کدام یک از مقادیر زیر نزدیک‌تر است؟ (آرماتورها S400)

$$P_u = 1192 \text{ kN} \quad (1)$$

$$P_u = 840 \text{ kN} \quad (2)$$

$$P_u = 935 \text{ kN} \quad (3)$$

$$P_u = 1324 \text{ kN} \quad (4)$$

پاسخ گروه اساتید سری عمران:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{M15 ملات} \\ 12 \text{ MPa آجر} \end{array} \right. \Rightarrow \text{۴۴ در صفحه ۴-۲-۱ جزو} \Rightarrow f'_m = 12 \text{ MPa}$$

$$\Rightarrow r = \sqrt{\frac{I}{A}} = \sqrt{\frac{\alpha^2}{12}} = \frac{\alpha}{\sqrt{12}} = \sqrt{1288 \times 500} = 128.1 \text{ mm}$$

$$79 \text{ بند ۲-۲-۴-۴-۱ در صفحه} \Rightarrow \frac{h}{r} = \frac{1000}{128.1} = 10.17 < 100$$

$$11 \text{ بند ۳-۱-۴-۴-۱ در صفحه} \Rightarrow A_s \geq 100 \text{ ملات} = \sqrt{100 \times 128.1 \times 500} = 125 \text{ mm}^2$$

$$(10-4-1) \text{ رابطه} \Rightarrow P_n = 10 \times \left[10 \times 12 \times (100 - 125) + 100 \times 125 \right] \left[1 - \left(\frac{100}{125 \times 128.1} \right)^2 \right] = 939 \text{ kN}$$

$$12 \text{ در صفحه ۲-۲-۱} \Rightarrow \phi = 1/9 \Rightarrow P_u \leq \phi P_n = 1/9 \times 939 = 104.3 \text{ kN}$$

تشابه با کتاب بنایی محاسبات - صفحه ۱۷۳ - تمرین ۷۳

تمرین ۷۳: در یک ساختمان بنایی مسلح یک ستون به ابعاد 45×45 سانتی‌متر با 8 میلگرد به قطر 20 میلی‌متر مفروض است. رده میلگردها 240 بوده و مقاومت فشاری مشخصه واحد بنایی 17 مگاپاسکال می‌باشد. اگر ارتفاع این ستون 6 متر باشد، حداقل بار محوری قابل تحمل توسط این ستون حدوداً چند کیلونیوتن است؟

(۱) 2370 (۲) 2130 (۳) 2200 (۴) 2380

● **حل:** ابتدا باید با تعیین مقدار نسبت $\frac{h}{r}$ مشخص کرد تا از کدام رابطه مقاومت فشاری اسمی باید استفاده شود.

$$r = 0/289 t = 0/289 \times 450 = 130/05 \text{ mm}$$

بنابراین داریم:

$$\frac{h}{r} = \frac{6000}{130/05} = 46/13 < \frac{h}{r} = 100$$

بنابراین باید از رابطه (۵۱-۴) درسنامه استفاده کرد. در این صورت داریم:

$$P_n = 0/8 [0/8 f'_m (A_n - A_{st}) + f_y A_{st}] \left[1 - \left(\frac{h}{140 r} \right)^2 \right]$$

$$A_n = 450 \times 450 = 202500 \text{ mm}^2, \quad A_{st} = 8 \times \frac{\pi \times d^2}{4} = 8 \times \frac{\pi \times 20^2}{4} = 2513/27 \text{ mm}^2$$

$$P_n = 0/8 \times [0/8 \times 17 \times (202500 - 2513/27) + 240 \times 2513/27] \left[1 - \left(\frac{6000}{140 \times 130/05} \right)^2 \right] \times 10^{-3}$$

$$P_n = 2369/7 \text{ kN} \Rightarrow P_D = \varphi P_n = 0/9 \times 2369/7 = 2132/7 \text{ kN}$$

$$P_u \leq 2132/7 \text{ kN}$$

بنابراین گزینه (۲) صحیح است.

تشابه با کلاس بنایی محاسبات - صفحه ۴۶ - تمرین ۱۴

۱۴) در یک ساختمان بنایی مسلح یک ستون به ابعاد 45×45 سانتی متر با 8×8 میلگرد به قطر 20 میلی متر مفروض است. ردۀ میلگردها 5240 بوده و مقاومت فشاری مشخصه واحد بنایی 17 مگاپاسکال می باشد. اگر ارتفاع این ستون 6 متر باشد، حداقل بار محوری قابل تحمل توسط این ستون حدوداً چند کیلونیوتن است؟

(۴) 2380 (۳) 2200 (۲) 2130 (۱) 2370

$$r = \sqrt{\frac{I_n}{A_n}} \quad (\text{صفحه ۱۴، اصل})$$

+ ۸۰ نوبت *

$$\begin{cases} I_n = \frac{a^4}{32} = \frac{\pi r^4}{32} = 3,14 \times 10^9 \\ A_n = \pi r^2 \times 20 = 2020 \end{cases} \Rightarrow r = \sqrt{\frac{3,14 \times 10^9}{2020}} = 129,0 \text{ mm} \Rightarrow \frac{h}{r} = \frac{6000}{129,0} = 47,13 < 100$$

$$\sigma_{\text{امن}} = \frac{P_n}{A_n} \rightarrow P_n = \frac{1}{A} \left[\frac{1}{8} \times 17 \times (20200 - \frac{129,0 \times 10^3 \times 20^3}{3}) + 24 \times 2020 \right] \left[1 - \left(\frac{6000}{129,0} \right)^2 \right] \times 10^3$$

$$\Rightarrow P_n = 1279,5 \text{ KN} \Rightarrow P_D = \phi P_n = 19 \times 1279,5 = 2132,5 \text{ KN}$$

سری عمران

مؤسسه سری عمران

آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام آزمون: محاسبات (عمران) نام درس: مبحث هشتم مقررات ملی ساختمان (طرح و اجرای ساختمان‌های با مصالح بنایی)

سؤال:

۲۲- عضو خمپی بنای مسلح به عرض ۳۰۰ میلی‌متر و ارتفاع ۳۵۰ میلی‌متر ساخته شده از آجر رسی در یک دهانه مفروض است. در صورتی که از حداقل مقاومت اسمی مقطع بخواهیم بیشترین شویم مقدار سطح آرماتورهای کششی مورد نیاز به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟ طرح به روش مقاومت نهایی می‌باشد. عمق مؤثر ۳۰۰ mm و مقاومت فشاری مشخصه واحد بنایی ۳.۵ مگاباسکال است. در قسمت کششی مقطع از آرماتورهای S400 استفاده می‌شود و میلگرد در ناحیه فشاری استفاده نشده است.

- ۱۸۰ mm²
- ۲۲۰ mm²
- ۳۰۰ mm²
- ۲۷۰ mm²

پاسخ گروه اساتید سری عمران:

$$A_{smax} = \frac{1.1 f'_m ab}{f_y} \quad , \quad \epsilon_s = 1.0 \epsilon_y$$

در صفحه ۷۹

$$\epsilon_{mu} = 1/0030$$

$$\epsilon_y = \frac{f_y}{E} = \frac{400}{200000} = 1/0020$$

$$\frac{c}{d} = \frac{\epsilon_{mu}}{\epsilon_{mu} + 1.0 \epsilon_y} \Rightarrow \frac{c}{300} = \frac{1/0030}{1/0030 + 1.0 \times 1/0020} \Rightarrow c = 141,03 \text{ mm}$$

$$a = 1.1 c = 1.1 \times 141,03 = 155,13 \text{ mm}$$

$$A_{smax} = \frac{1.1 \times 1/0020 \times 155,13 \times 300}{400} = 141,37 \text{ mm}^2$$

تشابه با کتاب بنایی محاسبات - صفحه ۱۴۱ - تمرین ۴۶

تمرین ۴۶: در یک ساختمان بنایی مسلح با بلوک سیمانی یک تیر با عرض ۲۵ سانتی‌متر و عمق مؤثر ۵۵ سانتی‌متر در نظر است. در این تیر از دو میلگرد کششی با قطر ۲۸ میلی‌متر از رده ۲۴۰ S استفاده شده است. اگر مقاومت فشاری مشخصه واحد بنایی ۱۵ مگاپاسکال باشد، حداکثر آرماتور کششی که در این مقطع می‌توان تعییه کرد حدوداً چند برابر آرماتورهای طولی کششی این تیر می‌باشد؟

۲/۸۵ (۴)

۳/۲۴ (۳)

۲/۶ (۲)

۳) (۱)

● **حل:** برای محاسبه حداکثر آرماتور کششی تیر ابتدا باید پارامتر c را توسط رابطه $(۲۳-۴)$ به دست آوریم:
بنابراین داریم:

$$\varepsilon_{mu} = 0.0025, \quad f'_m = 15 \text{ MPa}, \quad f_y = 240 \text{ MPa}, \quad b = 250 \text{ mm}, \quad d = 550 \text{ mm}$$

$$\varepsilon_y = \frac{f_y}{E} = \frac{240}{2 \times 10^5} = 0.0012$$

$$\frac{c}{d} = \frac{\varepsilon_{mu}}{\varepsilon_{mu} + 1/\delta \varepsilon_y} \Rightarrow \frac{c}{550} = \frac{0.0025}{0.0025 + 1/5 (0.0012)} \Rightarrow c = 319.8 \text{ mm}$$

در ادامه پارامتر a و سپس $A_{s_{max}}$ به صورت زیر محاسبه خواهد شد:

$$a = 0.1 c = 0.1 \times 319.8 = 31.98 \text{ mm}$$

$$a = \frac{A_{s_{max}} f_y}{0.1 f'_m b} \Rightarrow 31.98 = \frac{A_{s_{max}} \times 240}{0.1 \times 15 \times 250} \Rightarrow A_{s_{max}} = 3197.5 \text{ mm}^2$$

$$A_s_{\text{موجود}} = 2 \times \frac{\pi \times d_b^2}{4} = 2 \times \frac{\pi \times 28^2}{4} = 1231.5 \text{ mm}^2$$

در نهایت نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{A_{s_{max}}}{A_s_{\text{موجود}}} = \frac{3197.5}{1231.5} = 2.59$$

بنابراین گزینه (۲) صحیح است.

تشابه با جزوه بنایی محاسبات - صفحه ۴۰ - تمرین ۴

در یک ساختمان بنایی مسلح با بلوک سیمانی یک تیر با عرض ۲۵ سانتی‌متر و عمق مؤثر ۵۵ سانتی‌متر در نظر است. در این تیر از دو میلگرد کششی با قطر ۲۸ سیلی‌متر از رده ۵۲۴ استفاده شده است. اگر مقاومت فشاری مشخصه واحد بنایی ۱۵ مگاپاسکال باشد، حداکثر آرماتور کششی که در این مقطع می‌توان تعیینه کرد حدوداً چند برابر آرماتورهای طولی کششی این تیر می‌باشد؟

۲/۱۸۵ (۴)

۳/۲۴ (۳)

۲/۶ (۲)

۳ (۱)

$$\frac{c}{d} = \frac{\varepsilon_{mu}}{\varepsilon_{mu} + 1/\alpha \varepsilon_y} \Rightarrow \frac{c}{25} = \frac{1/001\omega}{1/002\omega + 1/\alpha \times 1/001\omega} \Rightarrow c = 319,1 \text{ mm}$$

$$\varepsilon_y = \frac{f_y}{E} = \frac{180}{181,0} = 1/001\omega$$

$$\Rightarrow \alpha = 1/\omega \times c = 1/\omega \times 319,1 = 255,1 \text{ mm}$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{f_y A_{smax}}{1/\omega f'_m b} \Rightarrow 255,1 = \frac{180 \times A_{smax}}{1/\omega \times 10 \times 250} \Rightarrow A_{smax} = 319,0 \text{ mm}^2$$

$$A_{s, \text{بُور}} = 2 \Phi 2\lambda = 1201,0 \text{ mm}^2 \Rightarrow \frac{A_{smax}}{A_{s, \text{بُور}}} = \frac{319,0}{1201,0} = 1,7$$

سَرِيْ عُمَرَان

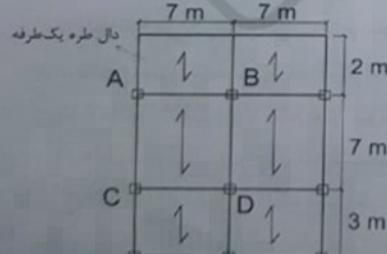
حل سوالات درس بارگذاری آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

☎ ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۱۲۵۲۷
Instagram: serieomran
🌐 www.serieomran.com

- در پلان یک طبقه از ساختمانی بار زنده گستردۀ یکنواخت کلیۀ سطوح 2 kN/m^2 می‌باشد.
بارگذاری بار زنده تیرهای AB و CD حداقل چند درصد مجاز به کاهش هستند؟ این کف محل عبور یا پارک خودروهای سواری و همچنین محل اجتماع و ازدحام نمی‌باشد. ضمناً این طبقه مربوط به بام ساختمان نیست.

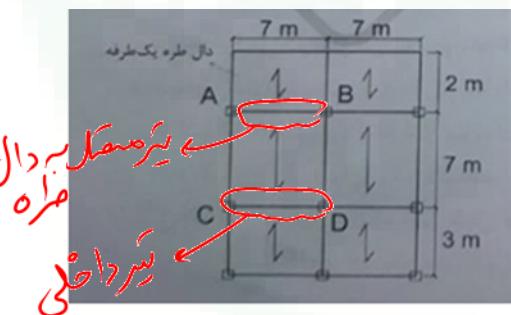
- (۱) بدون کاهش برای تیر AB و CD
- (۲) ۸.۸ درصد برای تیر AB و ۱۰ درصد برای تیر CD
- (۳) ۴.۴ درصد برای تیر AB و ۲۵ درصد برای تیر CD
- (۴) ۱.۳ درصد برای تیر AB و ۲۰ درصد برای تیر CD

$$L = L_0 \left[0.25 + \frac{4/5V}{\sqrt{K_{LL}A_T}} \right]$$

مقدار $K_{LL}A_T$ برابر با 37 m^2 مترمربع با بیشتر باشد.

K_{LL}	عضو سازه‌ای	ردیف
۴	ستون داخلی	۱
۴	ستون خارجی بدون دال‌های طره‌ای	۲
۲	ستون کناری با دال طره‌ای	۳
۲	ستون گوش‌های با دال طره‌ای	۴
۲	تیر کناری بدون دال طره‌ای	۵
۲	تیر داخلی	۶
	بقیه اعضاء ذکر نشده شامل:	۷
۱	تیر کناری با دال طره‌ای	۱-۷
۱	تیر طره‌ای	۲-۷
۱	دال یک‌طرفه	۳-۷
۱	دال دو‌طرفه	۴-۷

حل:
نحوه ۲

$$CD \rightarrow A_T = (1/2 + 4/2) \times V = 3\text{ }\Omega\text{ m}^2$$

$$\text{سُرداخلي} \rightarrow K_{LL} = 2 \rightarrow K_{LL}A_T = V_0 > 3\text{ }\Omega\text{ m}^2$$

$$\frac{L}{L_0} = 1/2 + \frac{4/2V}{\sqrt{K_{LL}A_T}} = 1/8 > 1/2 \rightarrow V_0$$

$$CD \text{ on } ۱\text{ کاهش بار زنده} \rightarrow (1 - \frac{L}{L_0}) \times 100 = ۱۰\% \rightarrow \text{کرنیز} \oplus \text{صحیح}$$

برای تکمیل حل

$$\rightarrow (A_T)_{AB} = (2 + 4/2) \times V = 8\text{ }\Omega\text{ m}^2 \quad K_{LL} = 1 \rightarrow K_{LL}A_T > 3V$$

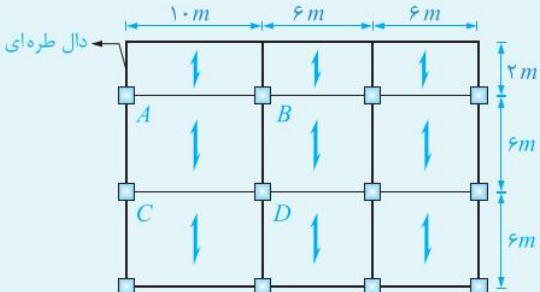
$$\frac{L}{L_0} = 1/2 + \frac{4/2V}{\sqrt{8\text{ }\Omega\text{ m}^2}} = 1/9\text{ }\Omega\text{ m}$$

$$(1 - \frac{L}{L_0}) \times 100 = 11\% \rightarrow \text{برای تیر AB}$$

تشابه با کتاب بارگذاری جلد ۲ (مبحت ۶) – صفحه ۸۶ – تمرین آموزشی

تمرین آموزشی

در پلان زیر در صورتی که بار زنده کلیه سطوح

را 2 kN/m^2 در نظر بگیریم:

(الف) بار زنده سطحی طراحی تیر AB را چقدر می‌توان کاهش داد؟

(ب) بار زنده چشمۀ ABCD را برای طراحی دال آن چقدر می‌توان کاهش داد؟

هل:

(الف) با توجه به ابعاد پلان و طرها بودن دهانه ۲ متری، سطح بارگیر تیر AB برابر است با:

$$A_T = (2 + 3) \times 10 = 50 \text{ m}^2$$

قسمت طرۀ →
نصف دهانه ۶ متری →

از طرفی با استفاده از جدول (۳)، ضریب K_{LL} برای تیر کناری با دال طرها، برابر یک به دست می‌آید ($K_{LL} = 1$) و در ادامه داریم:

$K_{LL} A_T = 1 \times 50 \text{ m}^2 > 37 \text{ m}^2 \Rightarrow$ کنترل حاصل

در نهایت بار زنده کاهش یافته آن برابر است با: (L در صورت سؤال، 2 kN/m^2 داده شده است):

$$L = L_0 \left[0.25 + \frac{4/57}{\sqrt{K_{LL} A_T}} \right] = 2 \times \left[0.25 + \frac{4/57}{\sqrt{1 \times 50}} \right] = 1.79 \text{ kN/m}^2 > 0.5 L_0 = 1 \quad ok \checkmark$$

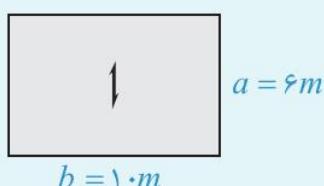
این موضوع یعنی می‌توان بار زنده را به اندازه 0.21 kN/m^2 کاهش داد ($2 - 1.79 = 0.21$).

● **دقّت:** اگر میزان درصد کاهش بار زنده برای این تیر پرسیده شود، باید بنویسیم:

$$\frac{L}{L_0} \times 100 = \left[0.25 + \frac{4/57}{\sqrt{K_{LL} A_T}} \right] \times 100 = 89.5\% \Rightarrow$$

(ب) برای کاهش بار زنده چشمۀ ABCD جهت طراحی دال، باید سطح بارگیر مؤثر آن سقف را محاسبه کنیم. با توجه به این که سقف یک طرفه است، داریم:

$$A_T = \min \{ab, 1/5a^2\} = \min \{6 \times 10, 1/5 \times 6^2\} = 54 \text{ m}^2$$

با توجه به جدول (۳) ضریب K_{LL} برای دال‌های یک‌طرفه برابر یک می‌باشد، بنابراین داریم:

$$K_{LL} A_T = 1 \times 54 > 37$$

$$L = 2 \times \left[0.25 + \frac{4/57}{\sqrt{1 \times 54}} \right] = 1.74 \text{ kN/m}^2$$

یعنی می‌توان بار زنده این سطح را در روند طراحی دال، به اندازه 0.26 kN/m^2 کاهش داد.

$$L_0 = 210 \text{ kN/m}$$

$$L_0 = 210 \text{ kN/m}$$

ازمون ورود به حرفه مهندسان - استعداده ۱۴۰۲

۹- در یک طبقه از یک ساختمان اداری، دو قسمت A و B را در نظر بگیرید که هر کدام دارای مساحت 200 مترمربع می‌باشند. قسمت A دفتر کار معمولی و قسمت B سالن انتظار مجموعه را تشکیل می‌دهد. وزن کل تیغه‌های جداکننده بخش A و B برابر 80 kN و برای B برابر 120 kN می‌باشد. حداقل بار زنده گستردۀ متوسط کل برای دو قسمت A و B چه مقدار است؟ جداکننده‌ها از نوع سبک با وزن هر مترمربع 0.5 کیلونیوتون بر مترمربع دیوار می‌باشد. کاهش ما، زنده لحظه نمی‌شود.

$$B: 5 \text{ kN/m}^2, A: 3 \text{ kN/m}^2 (1)$$

$$B: 5 \text{ kN/m}^2, A: 1 \text{ kN/m}^2 (2)$$

$$B: 4.5 \text{ kN/m}^2, A: 3.5 \text{ kN/m}^2 (3)$$

$$B: 4.5 \text{ kN/m}^2, A: 3 \text{ kN/m}^2 (4)$$

حل تمرین ۲۳

۲-۵-۲ ضوابط مربوط به جداکننده‌ها

در ساختمان‌های اداری یا سایر ساختمان‌هایی که در آن‌ها احتمال استفاده از جداکننده‌های داخلی با وزن هر مترمربع ۱ کیلونیوتون بر مترمربع، یا بدون جایگاهی موقعیت آن‌ها وجود دارد، باید وزن آن‌ها بدون توجه به اینکه در نقشه‌ها نشان داده شده یا نشده باشند، منظور گردد.

در ساختمان‌هایی که جداکننده‌های سبک، نظری دیوارهای ساندویچی و ورق گچی با وزن هر مترمربع سطح کمتر از $\frac{1}{4} \text{ kN/m}^2$ کیلونیوتون بر مترمربع دیوار به کار برده می‌شوند، بار گستردۀ معادل وارد برکف را باید حداقل $\frac{1}{5}$ کیلونیوتون بر مترمربع در نظر گرفت. در سایر موارد، بار گستردۀ

معادل وزن جداکننده‌ها و تیغه‌ها برکف را باید کمتر از ۱ کیلونیوتون بر مترمربع منظور نمود. بار گستردۀ معادل جداکننده‌ها در محاسبات جزو بار زنده محسوب می‌گردد اما در تعیین نیروی زلزله این بارها باید در محاسبه وزن مؤثر لرزه‌ای به بارمده اضافه شوند.

استثناء: اگر حداقل بار زنده، L_0 از $\frac{1}{4}$ کیلونیوتون بر مترمربع بیشتر باشد، نیازی به در نظر گرفتن

بار زنده جداکننده‌ها نیست.

نیفع از نزع
وزن 10 kN/m^2
با زنده و واحد اول
از تیغه
گستردۀ 1 kN/m^2

$$W_{\text{معادل}} = \max \left\{ \frac{W_B}{A}, 1 \text{ kN/m}^2 \right\}$$

$$\rightarrow W = \max \left\{ \frac{10}{200}, 1 \right\} = 1 \text{ kN/m}^2$$

$$\rightarrow L_0 = 210 + 1 = 210 \text{ kN/m}$$

تئوری
فرکار
محضی
برای
تئوری
صحیح است و نیازی به ادرا
حسابات نیست.

طبعی بصره

استثناء: اگر حداقل بار زنده، L_0 از $\frac{1}{4}$ کیلونیوتون بر مترمربع بیشتر باشد، نیازی به در نظر گرفتن

بار زنده جداکننده‌ها نیست.

(ز) بار زنده نیفع صرف نظر شود و $L_0 = 10 \text{ kN/m}$ $\rightarrow$ سالن ملامات

$$L_0 = 10 \text{ kN/m}$$

تشابه با کتاب بارگذاری جلد ۲ (مبث ۶) - صفحه ۷۴ - تمرین ۳۳

تمرین ۳۳: فرض کنید کف یک ساختمان اداری که یک دفتر کار معمولی است، از دو قسمت مساوی A و B تشکیل شده و سطح هر قسمت 200 مترمربع باشد. چنانچه مساحت کل تیغه‌های قسمت A برابر 200 متر مربع و مساحت کل تیغه‌های قسمت B برابر 100 مترمربع و وزن هر مترمربع سطح تیغه برابر 140 کیلوگرم باشد، بار معادل تیغه‌بندی کدام‌یک از مقادیر زیر است؟

(۱) به صورت زنده و برابر 100 کیلوگرم بر مترمربع برای هر دو قسمت A و B

(۲) به صورت مرده و برابر 100 کیلوگرم بر مترمربع برای قسمت A و 70 کیلوگرم بر مترمربع برای قسمت B

(۳) به صورت مرده و برابر 140 کیلوگرم بر مترمربع برای قسمت A و 100 کیلوگرم بر مترمربع برای قسمت B

(۴) به صورت زنده و برابر 140 کیلوگرم بر مترمربع برای هر دو قسمت A و B

● **حل:** با توجه به این که وزن هر مترمربع از سطح تیغه‌ها برابر 140 کیلوگرم (معادل $1/4 kN/m^2$) بوده و بین 1 تا 2 کیلونیوتون بر مترمربع است، بنابراین مطابق حالت (۳) از حالات گفته شده، وزن تیغه‌ها به صورت بار گستردۀ معادل مرده، که از تقسیم وزن تیغه‌های هر قسمت بر مساحت آن قسمت به دست آمده و به صورت یکنواخت بر کف وارد می‌شود، باید در نظر گرفته شود.

بار معادل تیغه‌های قسمت A :

$$1 < w \leq 2 kN/m^2 \Rightarrow A = \max \{1 kN/m^2, \frac{\text{وزن کل تیغه‌های قسمت } A}{\text{مساحت کف}}\}$$

$$\frac{\text{وزن } 140 \text{ از تیغه } \times \text{مساحت تیغه‌های قسمت } A}{\text{مساحت کف}} = \frac{\text{وزن کل تیغه‌های قسمت } A}{\text{مساحت کف}}$$

$$= \frac{200 \times 140}{200} = 140 kg/m^2 = 1/4 kN/m^2$$

$$q_{D_A} = \max \{1, 1/4\} = 1/4 kN/m^2 = 140 kg/m^2$$

بار معادل تیغه‌های قسمت B :

$$\frac{\text{وزن } 140 \text{ از تیغه } \times \text{مساحت تیغه‌های قسمت } B}{\text{مساحت کف}} = \frac{\text{وزن کل تیغه‌های قسمت } B}{\text{مساحت کف}}$$

$$= \frac{100 \times 140}{200} = 70 kg/m^2 = 0.7 kN/m^2$$

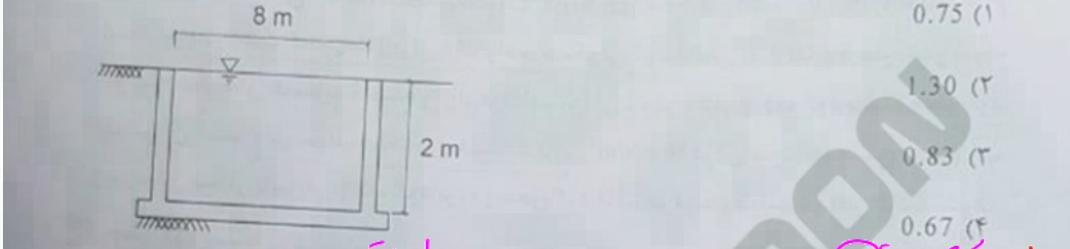
$$1 < w \leq 2 kN/m^2 \Rightarrow B = \max \{1 kN/m^2, \frac{\text{وزن کل تیغه‌های قسمت } B}{\text{مساحت کف}}\}$$

$$q_{D_B} = \max \{1, 0.7\} = 1 kN/m^2 = 100 kg/m^2$$

● **دقیقت:** با توجه به این که بار تیغه‌ها از نوع مرده است، مشمول حالت پنجم که در آن از بار زنده معادل تیغه صرف نظر کردیم، نبوده و با توجه به این توضیحات، گزینه (۳) صحیح است.

۱۲- در شکل مقطعی یک استخیر آب با طول زیاد نشان داده است و فرض می‌شود دیوارها به صورت طره عمل می‌گنند. چنانچه فشار خاک از نوع فعال ($K_a = \frac{1}{3}$) و جرم مخصوص خاک 2000 kg/m^3 فرض شود، نسبت مقاومت خمی مورد نیاز پای دیوار در حالت پُر به حالت خالی استخیر به کدام یک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟ (روش حالت حدی مقاومت) از وجود سربار و سایر بارگذاری‌ها صرف نظر شود. فشار خاک همیشگی فرض می‌شود. (قدر مطلق مقاومت‌های خمی مورد نیاز در نظر گرفته شود)

$$1) \frac{1}{4}FD$$

$$2) \frac{1}{2}D + \frac{1}{6}L + 0.15(L_r R) \text{ یا } S \text{ یا } L_r$$

$$3) \frac{1}{2}D + \frac{1}{6}W + 0.15(L_r R) + [L_r S] \text{ یا } S \text{ یا } R$$

$$4) \frac{1}{2}D + \frac{1}{6}W + L + 0.15(L_r R) \text{ یا } S \text{ یا } R$$

$$5) \frac{1}{2}D + E + L + 0.12S$$

$$6) 0.19 D + 0.16 W$$

$$7) 0.19 D + E$$

پل بیفعوهای مربوطه

حل: گزینه ۱

ب) در مواردی که بار سیال، F، بر سازه وارد می‌شود، اثر این بار باید با ضرایب باری همانند ضریب بار مرده، D، در ترکیب بارهای ۱ تا ۵ و ۷ منظور شوند.

ت) در صورت وجود فشار جانبی خاک و فشار آب زیرزمینی یا مواد انباسته، H، اثر آن‌ها را باید به صورت زیر منظور نمود:

ت-۱) اگر این بار در جهت افزودن به اثرات دیگر بارها باشد، اثر بار H باید با ضریب $\frac{1}{6}$ در ترکیب بارها منظور شود،

ت-۲) اگر این بار در جهت کاهش اثرات دیگر بارها باشد، در صورت وجود دائمی بار H، اثر آن باید با ضریب 0.19 در ترکیب بارها منظور شود و در بقیه موارد باید از اثر بار H صرف نظر گردد.

۱- استخراجی

$$K_a \propto H = \frac{1}{3} \times 2000 \times 2 = \frac{4000}{3} \text{ kN/m}^2$$

$$M_1 = 117 \times \frac{\frac{4000}{3} \times 2}{2} = 142 \text{ kN.m/m}$$

حالت پُر استخراجی

→ حالت تعمیر

ترکیب بار ۱) بر حاک
با ضریب ۰.۹ و با رسیل
با ضریب ۰.۱۴ وارد نمود.

$$M_V = \frac{(142 \times H - 0.9 K_a \times H) \times 2}{2} \times \frac{2}{3} = 101.7 \frac{\text{kN.m}}{\text{m}}$$

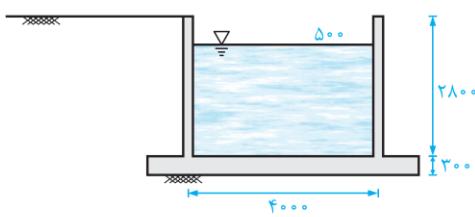
$$\rightarrow \frac{\text{حالت در}}{\text{حالت خالی}} = \frac{101.7}{142} = 0.7147 \rightarrow \text{گزینه ۱}$$

تشابه با کتاب بارگذاری جلد ۲ (مبحث ۶) – صفحه ۲۷۱ – تمرین ۸

تمرین ۸: شکل زیر برش عرضی از یک استخر با طول قابل توجه را نشان می‌دهد. این استخر در زمینی با طبقه‌بندی SW (که گزارش مکانیک خاک برای آن فعلاً ارائه نشده است) احداث می‌شود. به عنوان یک مقدار حداقل، پای دیوارهای نشان داده شده باید برای چه لنگر خمی (با ضریب بار) جهت تعیین مقدار آرماتور قائم مورد نیاز سمت خاک، طراحی شوند؟ (نزدیک ترین گزینه به پاسخ را انتخاب کنید، سطح آب زیرزمینی خیلی پایین‌تر از کف استخر بوده و از آثار سربار اطراف استخر و زلزله صرف نظر می‌شود، ابعاد در شکل به میلی‌متر است.)

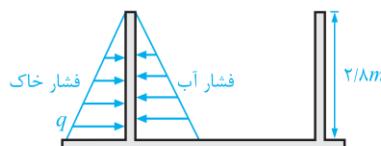
زیرزمینی خیلی پایین‌تر از کف استخر بوده و از آثار سربار اطراف استخر و زلزله صرف نظر می‌شود، ابعاد در شکل به میلی‌متر است.

(مهاسبات - اسفند ۹۵)

$$76 \text{ kN/m} \quad (2)$$

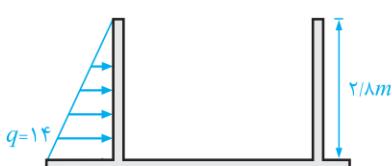
$$30 \text{ kN/m} \quad (4)$$

$$46 \text{ kN/m} \quad (3)$$

● **هـ ۸:** دیوارهای این استخر تحت فشار ناشی از آب و فشار جانبی خاک قرار می‌گیرند، ولی این دو نیرو در جهت مخالف بوده و اثر یکدیگر را کاهش می‌دهند.

برای طراحی دیواره در بدترین حالت، فرض می‌کنیم استخر خالی باشد، در این حالت فقط فشار ناشی از خاک به این دیواره وارد می‌شود. همان‌طور که دیدیم فشار خاک باید با توجه به مشخصات مکانیکی آن و ضوابط مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان تعیین گردد. این فشار در هر حالت نباید کمتر از فشار مایع معادل با وزن مخصوص ۵ کیلونیوتون بر مترمکعب در نظر گرفته شود. بنابراین داریم:

در این صورت لنگر ناشی از این بار در پای دیوار برای بعد یک متری عمود بر صفحه برابر است با:

$$M = \frac{1}{2} \times 14 \times 218 \times (218 \times \frac{1}{3}) = 18/3 \text{ kN.m/m}$$

در پیش فصل کتاب دیدیم که ضریب بار فشار خاک در ترکیب بار برابر $1/6$ می‌باشد.
 $1/6 H$: ترکیب بار خاک

بنابراین لنگر طراحی دیوار استخر برابر است با:

$$M = 1/6 \times 18/3 = 29/27 \text{ kN.m/m} \quad \text{طراحی بنابراین گزینه (4) صحیح است.}$$

سری عمران

حل سوالات

دروس پی سازی آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

☎ ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۱۲۵۲۷
Instagram: serieomran
🌐 www.serieomran.com

۱۶- خصوصیات مکانیکی خاک منطقه به صورت $\gamma = 20 \text{ kN/m}^3$, $\phi = 30^\circ$, $C=0.0125 \text{ MPa}$ است. در نظر است که جهت اجرای یک واحد مسکونی گود قائمی به ارتفاع ۵ متر حفر شود. اگر ساختمان‌های همسایه ۳ طبقه و تراز فونداسیون آن ۲ متر بالاتر از کف گود باشد، خطر گود چه میزان است؟ کل سربار ساختمان همسایه برابر 30 kN/m^2 فرض شود. همچنین سطح آب زیرزمینی بسیار پایین‌تر از کف گود بوده و محل گود فاقد هرگونه رطوبت در نظر گرفته شود.

- (۱) خطر گود بسیار زیاد است.
- (۲) گودبرداری مجاز نیست.
- (۳) خطر گود معمولی است.
- (۴) خطر گود زیاد است.

$$C = 0.0125 \text{ MPa}, \phi = 30^\circ, \gamma = 20 \text{ kN/m}^3$$

$$h_c = \frac{2C}{\gamma \sqrt{K_a}} - \frac{q}{\gamma}, K_a = \frac{1 - \sin \phi}{1 + \sin \phi} = \frac{1 - \frac{1}{2}}{1 + \frac{1}{2}} = \frac{1}{3}$$

$$h_c = \frac{2 \times 0.0125 \times 10^3}{20 \sqrt{\frac{1}{3}}} - \frac{30}{20} = 0.67 \text{ m}$$

$$\frac{h}{h_c} = \frac{5}{0.67} = 7.46 > 2 \rightarrow \text{خطر گود بسیار زیاد}$$

$$h = 5 \text{ m} \Rightarrow 4^m < 5 < 10^m \rightarrow \text{خطر گود زیاد}$$

پرول ۱-۳-۷-۱ صفحه ۳۴ مبحث عمق
باشید گزینه (۱) صحیح است.

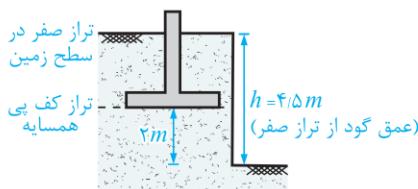
تشابه با کتاب پی سازی محاسبات – صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷ – تست ۱۲

تست ۱۲: خاک منطقه‌ای دارای خصوصیات مکانیکی به شرح $\gamma = ۲ gr/cm^3$ ، $c = ۰/۲۵ kg/cm^2$ و $\phi = ۳۰^\circ$ می‌باشد. به منظور اجرای یک واحد مسکونی با اهمیت متوسط، در نظر است گودبرداری قائمی به عمق $۴/۵$ متر صورت پذیرد. اگر سربار ناشی از ساختمان‌های مجاور روی خاک محل شدت باری معادل $۱/۵ t/m^2$ ایجاد کند، در این صورت خطر گود را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ کف گود از کف پی همسایه ۲ متر پایین‌تر می‌باشد.

- (۱) گودبرداری مجاز نیست.
- (۲) خطر گود بسیار زیاد است.
- (۳) خطر گود معمولی است.

$$\begin{cases} h_c = \frac{2c}{\gamma \sqrt{k_a}} - \frac{q}{\gamma} \\ \gamma = ۲ gr/cm^3 = ۲ t/m^3, \quad c = ۰/۲۵ kg/cm^2 = ۰/۲۵ t/m^2 \\ k_a = \frac{1 - \sin \phi}{1 + \sin \phi} = \frac{1 - \sin ۳۰^\circ}{1 + \sin ۳۰^\circ} = \frac{1 - ۰/۵}{1 + ۰/۵} = \frac{۱}{۳} \end{cases}$$

$$\Rightarrow h_c = \frac{۲ \times ۰/۲۵}{۲ \times \sqrt{\frac{۱}{۳}}} - \frac{۱/۵}{۲} \approx ۳/۶ m$$

حل: ابتدا عمق بحرانی گودبرداری (h_c) را می‌یابیم.

در ادامه سه عامل تعیین‌کننده خطر این گود با دیوار قائم را مشخص می‌کنیم:

۱) عمق گود از زیر پی همسایه $= ۲ m$ $\xrightarrow[\text{بین صفر تا ۶}]{\text{بین ۴ تا ۱۰ متر}} \leftarrow$ خطر گود زیاد است.

۲) عمق گود از تراز صفر $= ۴/۵ m$ $\xrightarrow[\text{بین ۴ تا ۱۰ متر}]{\text{بین ۰/۲۵}} \leftarrow$ خطر گود زیاد است.

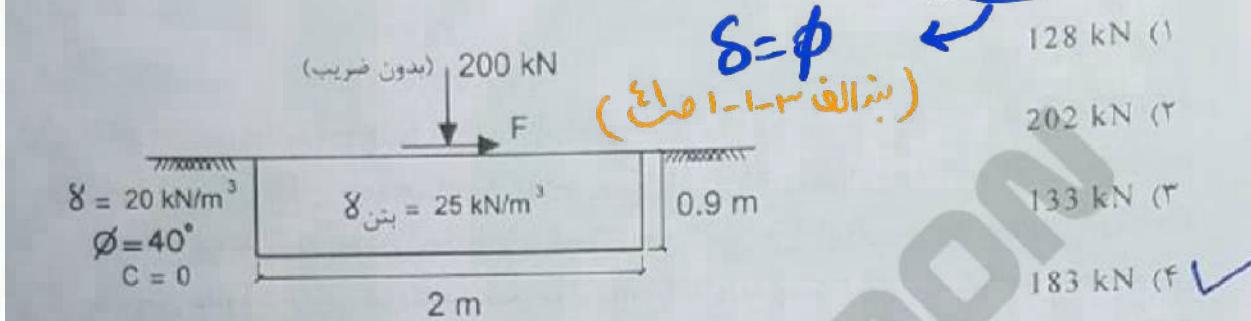
$$\frac{h}{h_c} = \frac{۴/۵}{۳/۶} = ۱/۲۵ \xrightarrow[۰/۲۵ > ۱/۲۵]{\frac{h}{h_c} > ۰/۲۵} \frac{h}{h_c} \text{ نسبت :} \rightarrow \text{ خطر گود زیاد است.}$$

در نهایت بحرانی‌ترین نتیجه به دست آمده از سه عامل فوق، خطر این گود را تعیین می‌کند. در اینجا عوامل اول و سوم خطر گود بحرانی‌تر را نتیجه می‌دهند که همان‌ها را انتخاب کرده و می‌گوییم: خطر گود زیاد است. بنابراین گزینه (۳) صحیح است.

مهمن ۳ آینه نه است (مولفه قائم با روی)

$$S = \sum F_y \tan \delta \quad (\text{بنه الف-۱-۱-۱-۱-۱})$$

۱۸- در شکل زیر حداکثر نیروی F برای آنکه پی منفرد معیار لغزش در روش تنش مجاز را رعایت نماید به کدامیک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟ (پی مربعی است) خاک در حالت زهکشی شده می‌باشد و شرایط استاتیکی فرض شود. همچنین با توجه به حرکت نسبی پی و زمین نیروی رانش جلوی پی بسیج می‌شود و در طول عمر سازه وجود دارد. پی ساخته شده با بتون درجا می‌باشد.

حل: نظر (۳) صحیح
 $\Sigma F_{\text{جزب}} = F_a + F$, $\Sigma F_{\text{معادم}} = S + F_p$
 نیروی معادم نیروی مقاوم بردن نیروی افزایشی محمل

$$F_a = \frac{1}{2} K_a \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \left(\frac{1 - \sin 40^\circ}{1 + \sin 40^\circ} \right) \times 20 \times 0.9^2 \times 2 = 3.52 \text{ kN}$$

$$F_p = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} K_p \right) \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} \frac{1 + \sin 40^\circ}{1 - \sin 40^\circ} \right) \times 20 \times 0.9^2 \times 2 = 37.24 \text{ kN}$$

$$S = \sum F_y \tan \delta = (200 + 2 \times 2 \times 0.9 \times 25) \times \tan 40^\circ = 243.33 \text{ kN}$$

قدول لغزش $F.S = 1.2 \leftarrow \text{بنه الف-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱}$

$$\frac{\sum F_{\text{پیمانه}}}{\sum F_{\text{جزب}}} > 1.5 \Rightarrow \frac{243.33 + 37.24}{3.52 + F} > 1.5 \rightarrow F < 183.52 \text{ kN}$$

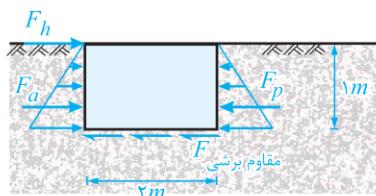

تشابه با کتاب پی سازی محاسبات - صفحه ۵۳ - تست ۶۳ و ۶۴

تست ۶۳: شالوده ساختمانی دارای سطح 2×2 متر و ضخامت یک متر بوده و کف آن در عمق یک متری از سطح زمین قرار دارد. خاک محل شن و ماسه‌ای بوده و زاویه اصطکاک داخلی آن 40° درجه و وزن حجمی آن 20 کیلونیوتون بر متر مکعب است. در صورتی که بار عمودی طراحی (بدون ضریب بار) وارد بر پی 500 کیلونیوتون باشد، حداقل بار افقی قابل اعمال بر این پی آگر بخواهیم ضریب اطمینان در برابر لغزش برابر با 2 باشد، چقدر خواهد بود؟ فرض می‌شود که بتن شالوده دارای وزن حجمی 25 کیلونیوتون بر متر مکعب بوده و به صورت تر بر روی زمین ریخته شده است.

$$(1) 295 \text{ کیلونیوتون} \quad (2) 270 \text{ کیلونیوتون} \quad (3) 255 \text{ کیلونیوتون} \quad (4) 253 \text{ کیلونیوتون}$$

حل: روند حل این سؤال تقریباً مشابه تمرین قبل است، با این تفاوت که نیروهای افقی ناشی از فشار خاک را نیز بایستی در محاسبات خود لحاظ کنیم:

$$\text{لغزش } FS \geq 2 \Rightarrow \frac{F_{\text{ مقاوم برشی}} + F_p}{F_h + F_a} \geq 2$$

در صورت سؤال داده شده است.

$$F_{\text{ مقاوم برشی}} = cA + N \tan \phi = (2 \times 2 \times 1 \times 25 + 500) \times \tan 40^\circ = 503 \text{ kN}$$

$$k_p = \frac{1 + \sin \phi}{1 - \sin \phi} = \frac{1 + \sin 40^\circ}{1 - \sin 40^\circ} = 4/6 \Rightarrow F_p = \frac{1}{2} (\frac{1}{2} k_p) \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \times (\frac{1}{2} \times 4/6) \times 20 \times 1^2 \times 2 = 46 \text{ kN}$$

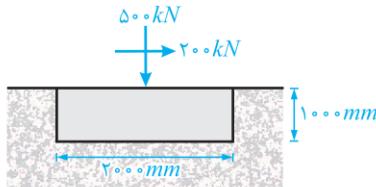
$$k_a = \frac{1}{k_p} = \frac{1}{4/6} = 0/22 \Rightarrow F_a = \frac{1}{2} k_a \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \times 0/22 \times 20 \times 1^2 \times 2 = 4/4 \text{ kN}$$

با جایگذاری مقادیر به دست آمده در رابطه اولیه حل خواهیم داشت:

$$\frac{503 + 46}{F_h + 1/4} \geq 2 \Rightarrow F_h \leq 273 \text{ kN}$$

پاسخ به دست آمده به گزینه (۲) نزدیکتر بوده و در نتیجه همین گزینه صحیح است.

تست ۶۴: نیروهای وارد از پای سنتون به مرکز یک شالوده منفرد مربعی در یکی از ترکیبات بارها در طراحی به روش تنش مجاز برای طرح شالوده‌های سطحی صلب، مطابق شکل است. ضریب بار مرده در این ترکیب بار ۱ است. کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟ خاک دانه‌ای، زاویه اصطکاک داخلی خاک 40° ، زاویه اصطکاک بتن شالوده با خاک برابر $\phi = 0/8$ ، وزن حجمی بتن 25 kN/m^3 ، وزن مخصوص مهاسیبات 18 kN/m^3 و ظرفیت باربری مجاز خاک 200 kN/m^2 می‌باشد.

$$FS_{\text{لغزش}} = \frac{F_{\text{ مقاوم برشی}} + F_p}{F_a + F_h}$$

(۱) پی دچار لغزش می‌شود و تنش در زیر آن قابل قبول نیست.

(۲) پی دچار لغزش نمی‌شود و تنش در زیر آن قابل قبول است.

(۳) پی دچار لغزش می‌شود، اما تنش زیر آن قابل قبول است.

(۴) پی دچار لغزش نمی‌شود و تنش در زیر آن قابل قبول نیست.

حل: (الف) کنترل در مقابل لغزش: باید کنترل کنیم $1/5 = \text{آین نامه}_{\text{لغزش}} / FS$ باشد.

$$F_{\text{ مقاوم برشی}} = c_a A + N \tan \delta = 0 + (W + P) \tan (0/8\phi) = (1 \times 2 \times 2 \times 25 + 500) \times \tan (0/8 \times 40) = 375 \text{ kN}$$

$$k_p = \frac{1 + \sin \phi}{1 - \sin \phi} = \frac{1 + \sin 40^\circ}{1 - \sin 40^\circ} = 4/6 \Rightarrow F_p = \frac{1}{2} (\frac{1}{2} k_p) \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \times (\frac{1}{2} \times 4/6) \times 18 \times 1^2 \times 2 = 41/5 \text{ kN}$$

$$k_a = \frac{1}{k_p} = \frac{1}{4/6} = 0/22 \Rightarrow F_a = \frac{1}{2} k_a \gamma H^2 L = \frac{1}{2} \times 0/22 \times 18 \times 1^2 \times 2 = 4 \text{ kN}$$

$$\Rightarrow FS_{\text{لغزش}} = \frac{375 + 41/5}{200 + 4} = 2/04 > 1/5$$

پس پی دچار لغزش نمی‌شود.

سَرِيْ عُمَرَان

حل سوالات استاندارد .. ۲۰۲۳ آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

حل سوالات

استاندارد .. ۲۰۲۳ آزمون محاسبات

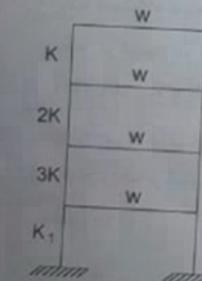
٠٢١٨٨٣٠٠٤٧٤١ ٠٢١٨٨٣١٢٥٢٧

@serieomran

www.serieomran.com

۱۳- در شکل زیر سختی جانبی و وزن مؤثر لرزه‌ای طبقات نشان داده شده است. حداقل مقدار K_i بر حسب K برای آنکه برای محاسبه این ساختمان در برابر زلزله بتوان از روش تحلیل استاتیکی معادل استفاده کرد، به کدامیک از مقادیر زیر نزدیک‌تر است؟ پلان طبقات در ارتفاع یکنواخت و بدون نامنظمی می‌باشد.

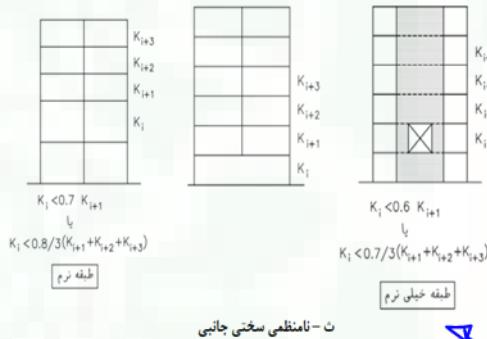
۳K (۱)

1.6K (۲)

2.1K (۳)

1.8K (۴)

حل: گزینه (۳)

۲-۲-۳ روش‌های تحلیل خطی

روش‌های تحلیل خطی را می‌توان در کلیه ساختمان‌ها با هر تعداد طبقه به کاربرد. تنها، روش استاتیکی معادل را می‌توان در ساختمان‌های سه‌طبقه و کوتاه‌تر، از تراز پایه و یا ساختمان‌های زیر به کار گرفت:

الف- ساختمان‌های منظم با ارتفاع کمتر از ۵۰ متر از تراز پایه

ب- ساختمان‌های نامنظم با ارتفاع کمتر از ۵۰ متر از تراز پایه که دارای:

- نامنظمی زیاد و شدید پیچشی در پلان نباشد

- نامنظمی جرمی، نرم و خیلی نرم در ارتفاع نباشد

لستل مربوط

با مرتبه به پلان بودن وزن، مثل ماسنیت جرمی نداش.

$$j \in \begin{cases} 1 & K_1 > \sqrt{K_r} \\ 2 & K_1 > 1/\lambda \end{cases} \quad (1) \quad (2)$$

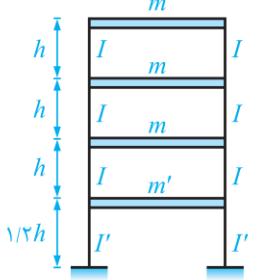
$$\begin{cases} \text{لستل} & \rightarrow K_1 > \sqrt{\lambda^3 K} \rightarrow K_1 > \lambda^2 K \\ \text{لستل} & \rightarrow K_1 > 1/\lambda \times \left(\frac{\lambda^3 K + \lambda K + K}{\lambda} \right) = 1/\lambda K \end{cases}$$

$$\underline{\text{در مجموع}} \rightarrow K_1 > \lambda^2 K \quad (\text{گزینه } 3)$$

تشابه با کتاب بارگذاری جلد ۱ (۲۸۰۰) - صفحه ۹۳ - تمرین ۱

تمرین ۱: در یک ساختمان چهار طبقه منظم در پلان مطابق شکل زیر، I' و m' چگونه باشد تا بتوان از تحلیل استاتیکی معادل برای تحلیل لرزه‌ای سازه استفاده کرد؟ (تیرها صلب در نظر گرفته شوند).
 آزمون آزمایشی سری عمران)

$$I' \geq 1/2 I, \quad 0/5 m \leq m' \leq 1/5 m \quad (1)$$

$$I' \geq 1/38 I, \quad 0/5 m \leq m' \leq 1/5 m \quad (2)$$

$$I' \geq 1/2 I, \quad m' \leq 1/5 m \quad (3)$$

$$I' \geq 1/38 I, \quad m' \leq 1/5 m \quad (4)$$

برای استفاده از تحلیل استاتیکی معادل، باید نامنظمی جرمی در ارتفاع نداشته باشیم و همچنین طبقه نرم نیز رخ ندهد. با توجه به این موضوع و توضیحات فصل اول داریم:

$$\frac{m'}{m} \leq 1/5 \Rightarrow 0/5 m \leq m' \leq 1/5 m : \text{شرط رخ ندادن نامنظمی جرمی}$$

$$k_1 > 0/7 k_2 \quad (1) \quad \text{و} \quad k_1 > 0/8 \left(\frac{k_2 + k_3 + k_4}{3} \right) \quad (2)$$

$$k_1 = 2 \times \frac{12EI'}{(1/2h)^3}, \quad k_2 = k_3 = k_4 = 2 \times \frac{12EI}{h^3}$$

با دقت برروی دو رابطه فوق، مشاهده می‌شود که رابطه دوم مقدار بحرانی تری را می‌دهد و با کنترل آن داریم:

$$2 \times \frac{12EI'}{(1/2h)^3} > 0/8 \times \frac{1}{3} \left(3 \times \frac{2 \times 12EI}{h^3} \right)$$

\$k_1\$ \$k_2 + k_3 + k_4\$

$$\Rightarrow I' \geq 1/38 I \quad \text{در مجموع گزینه (2) صحیح است.}$$

211B

عمران (محاسبات)

۵۳- یک ساختمان فولادی ده طبقه کاملاً منظم در هر دو راستا و نیز در ارتفاع، از نوع قاب خمشی فولادی ویژه، با ارتفاع یکسان در تمامی طبقات و برابر ۴ متر و وزن مؤثر لوزهای یکسان در تمامی طبقات و برابر W مفروض است. اگر در تحلیل این ساختمان به روش استانداری معادل از زمان تنابوب تجربی (بدون هرگونه افزایش) استفاده شود و در آن جدآگرهای میانقابی مانعی برای حرکت جانبی قاب ایجاد نمایند، مقدار نیروی جانبی در توازن پایین ترین طبقه حدوداً چند درصد برش پایه خواهد بود؟ ساختمان در روی سطح زمین قرار دارد.

$$F_{u,i} = 9$$

- (۱) حدوداً ۴ درصد
 (۲) حدوداً ۲ درصد
 (۳) حدوداً ۱ درصد

- (۱) حدوداً ۴ درصد
 (۲) حدوداً ۳ درصد

حل: نظریه (۳)

۱- در مواردی که جدآگرهای میانقابی مانعی برای حرکت قابها ایجاد ننمایند:
 در قاب‌های فولادی
 (۳)

$$T = 0.08H^{0.75}$$

$$T = 0.08 \times 10 \times 10^0.75 = 1.01V$$

۲- در مواردی که جدآگرهای میانقابی مانعی برای حرکت قابها ایجاد ننمایند:
 مقدار T باید برابر با $1.01V$ باشد

۳- ضریبی است که با توجه به زمان تنابوب نوسان اصلی سازه T از رابطه زیر بدست آورده می‌شود:

$$K = 0.5 \times 1.01V + 1.01V = 1.25V \quad K = 0.5T + 0.75 \quad 0.5 \leq T \leq 2.5 \text{ Sec} \quad (7-3)$$

مقدار K برای مقادیر T کوچکتر از $1/5$ ثانیه و بزرگ‌تر از $2/5$ ثانیه باید به ترتیب برابر با $1/10$ و $2/10$ در نظر گرفته شود.

با توجه به این دو محدودیت

$$F_{u,i} = \frac{W_i h_i^k}{\sum_j W_j h_j^k} V_u = \frac{1.01V}{(1.01V + 2.01V + \dots + 10.01V)} V_u \approx 0.11 V_u$$

$$F_{u,i} = 0.11 V_u \rightarrow \text{حدود یک درصد از برش} \\ \text{دایم برابر با اول وارونه سود}$$

تشابه با کتاب بارگذاری جلد ۱ (۲۸۰۰) - صفحه ۱۰۷ - تمرین ۶

تمرین ۶: در یک ساختمان ۸ طبقه از روی تراز پایه با ارتفاع و وزن یکسان در کلیه طبقات، مقدار زمان تناوب تجربی برابر $8/0$ ثانیه و زمان تناوب تحلیلی برابر $9/0$ ثانیه برآورده است. مقدار نیروی جانبی طبقه بام در تحلیل به روش استاتیکی معادل برحسب مقدار برش پایه به کدامیک از مقادیر زیر نزدیکتر است؟ (V_u برش پایه است).

$$(1) \quad 0/28V_u \quad (2) \quad 0/18V_u \quad (3) \quad 0/22V_u \quad (4) \quad 0/24V_u$$

● **هل:** با توجه به اینکه زمان تناوب تحلیلی در صورت سؤال داده شده است، زمان تناوب اصلی نوسان را می‌توان به صورت زیر تعیین کرد:

$$T = \max \{T_{تجربی}, \min \{T_{تجربی} / 25 \times T\}\} = \max \{0/8, \min \{0/9, 0/25 \times 0/8\}\}$$

$$\Rightarrow T = \max \{0/8, 0/9\} = 0/9s$$

مقدار نیروی وارد بر هر طبقه با استفاده از رابطه مقابل به دست می‌آید:

$$F_i = \frac{w_i h_i^k}{\sum_{j=1}^n w_j h_j^k} \cdot V_u$$

در این رابطه مقدار k برابر است با:

$$0/5s < T = 0/9 < 2/5s \Rightarrow k = 0/5 \times 0/9 + 0/75 = 1/2$$

در نهایت مقدار نیروی جانبی وارد بر بام (طبقه هشتم) با فاکتور گیری در مخرج کسر برابر می‌شود با:

$$F_8 = \frac{w \times (8h)^{1/2}}{wh^{1/2} \times (1^{1/2} + 2^{1/2} + 3^{1/2} + 4^{1/2} + 5^{1/2} + 6^{1/2} + 7^{1/2} + 8^{1/2})} V_u = \frac{12/12}{50/25} V_u = 0/24V_u$$

بنابراین گزینه (۴) صحیح است.

سری عمران

حل سوالات درس فولاد آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

☎ ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۱۲۵۲۷
Instagram: serieomran
🌐 www.serieomran.com

سری عمران

مؤسسه سری عمران

آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام آزمون: ..... نام درس: .....

سوال:

عمران (محاسبات)

211D

آزمون ورود به خرفة مهندسان - اسفندماه ۱۴۰۲
 ۴۰- در طراحی یک عضو فشاری براساس الزامات روش تحلیل مستقیم و نیز براساس حالت‌های حدی کمانش خمشی، مقدار F_{cr} بحرانی برابر ۰.۵ F_y برآورد شده است. اگر مقطع این عضو فشاری IPB300 باشد، طول این عضو فشاری به کدام یک از مقادیر زیر نزدیک‌تر است؟
 $F_y = 240 \text{ MPa}$, $E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$

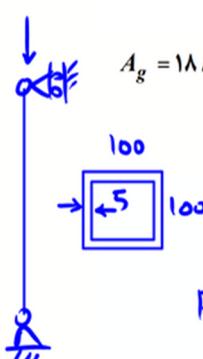
۶.۶ متر

۷.۷ متر

۵.۵ متر

۸.۸ متر

شکل زیر مطابق کدام یک از گزینه‌های زیر است؟ در شکل ابعاد به

$K=1$

ستون قوطی نورد شده با ابعاد $100 \times 100 \times 100$ میلی‌متر به صورت دو سر ساده مفروض است. اگر تنش فشاری اسمی ناشی از کمانش خمشی این ستون برابر ۳۵ درصد تنش تسلیم باشد، طول ستون بر حسب متر به کدام یک از مقادیر زیر نزدیک‌تر است؟ مشخصات قوطی به صورت زیر است:

$$A_g = 18/7 \times 10^3 \text{ mm}^2, r_x = r_y = 38/6 \text{ mm}, F_y = 240 \text{ MPa}, E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$$

۵/۵ (۴)

۵/۰ (۳)

۴/۵ (۲)

۶/۰ (۱)

$$F_{cr} = 0.35 F_y \rightarrow L = ?$$

درستن کارخانی نسل قله حارس عذری ران
 خشن رام

$$F_{cr} = 0.35 \times 240 = 84 \text{ MPa} = 840 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2} \rightarrow \lambda = 143.5$$

$K=1$

$$\frac{KL}{r} = 143.5 \Rightarrow \frac{1 \times L}{38.6} = 143.5 \Rightarrow L = 5539 \text{ mm} = 5.5 \text{ m}$$

سری عمران

مؤسسه سری عمران

آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام آزمون: ..... نام درس: .....

سؤال:

۳) ۵.۵ متر

۸.۸ متر

۴۱

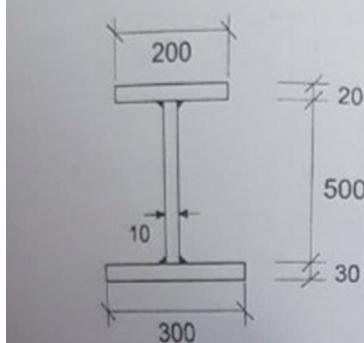
میلی متر است.

$3695 \times 10^3 \text{ mm}^3$ (۱)

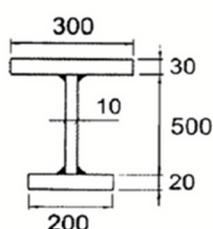
$3875 \times 10^3 \text{ mm}^3$ (۲)

$3425 \times 10^3 \text{ mm}^3$ (۳) ✓

$3120 \times 10^3 \text{ mm}^3$ (۴)

۵۰- نسبت لنگر پلاستیک مقطع شکل زیر حول محور قوى به لنگر پلاستیک آن حول محور ضعیف به کدامیک از مقادیر زیر نزدیک تر است؟ (در شکل اندازه ها به میلی متر است).

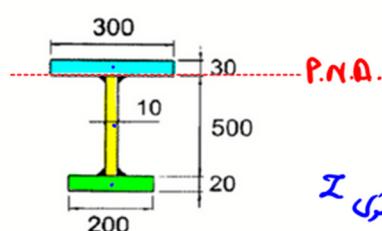

2.85 (۱)

3.86 (۲)

5.82 (۳)

6.83 (۴)

$$Z_{\text{ض}} = Q_{\text{top}} + Q_{\text{bot}}$$

$$Z_{\text{ض}} = [9000 \times \frac{30}{2}] + [5000 \times \frac{500}{2} + 4000 \times 510] = 3425000 \text{ mm}^3$$

سری عمران

مؤسسه سری عمران

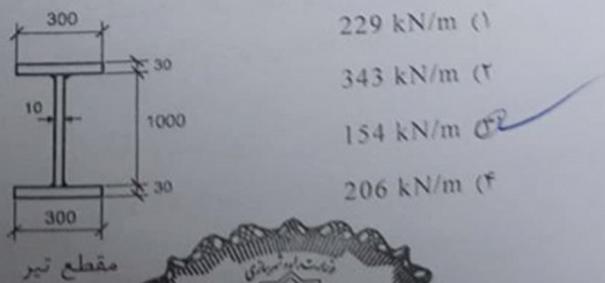
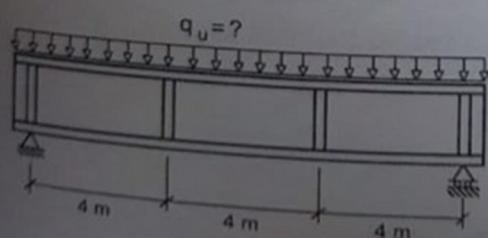
آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام آزمون: ..... نام درس: .....

سؤال:

۴۳- در تیر دو سر ساده شکل زیر، سختگنندهای عرضی در فواصل ۴ متری قرار دارند. فقط برای کنترل مقاومت برشی، در طراحی به روش LRFD حداکثر مقدار مجاز q_u به کدامیک از مقادیر زیر نزدیکتر است؟ در مقطع تیر ابعاد به میلی متر است.

$$F_y = 360 \text{ MPa}, E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$$

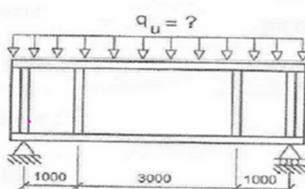

۴۴- فقط براساس کنترل برش در چشمهای ابتعادی و انتها، حداکثر مقدار q_u قابل تحمل توسط تیر شکل زیر به کدامیک از گزینه‌ها نزدیکتر است؟ در شکل ابعاد به میلی متر است.

$$F_y = 240 \text{ MPa} \text{ and } E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$$

$$V_u \leq \phi_v V_n$$

$$\frac{q_{uL} \times 5}{2} \leq 0.9 \times 0.6 \times F_y A_u c_{v1}$$

حکم بر اساس دلایل خوبی:

$$\frac{a}{h} = \frac{1000}{1000} = 1 < 3 \Rightarrow K_r = 5 + \frac{5}{12} = 10$$

$$\frac{h}{t_w} = \frac{1000}{10} = 100 < 1.1 \sqrt{\frac{10 \times 2 \times 10^5}{240}} = 100.4 \Rightarrow C_{v1} = 1$$

$$\frac{q_{uL} \times 5}{2} \leq 0.9 \times 0.6 \times 240 \times (1050 \times 10) \times 1 \Rightarrow q_u = 544 \text{ kN}$$

سری عمران

حل سوالات

درس تحلیل سازه آزمون محاسبات

توسط گروه اساتید سری عمران

☎ ۰۲۱۸۸۳۰۰۴۷۴ | ۰۲۱۸۸۳۱۲۵۲۷
Instagram: serieomran
🌐 www.serieomran.com

سری عمران

مؤسسه سری عمران

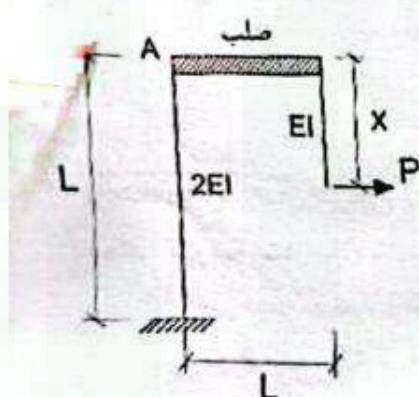
آزمون نظام مهندسی اسفند ماه ۱۴۰۲

نام درس: تحلیل سازه ها

نام آزمون: محاسبات (عمران)

سؤال:

- ۳- در سازه شکل زیر اگر از تغییر طول محوری و تغییر شکل برشی اعضای قائم صرف نظر شود، به ازای چه مقدار X بر حسب I مقدار جابه جایی افقی در گره ۸ برابر صفر خواهد بود

$\frac{1}{3}I$. (۱)

$\frac{1}{2}I$. (۲)

$\frac{2}{3}I$. (۳)

$\frac{1}{6}I$. (۴)

پاسخ گروه استادی سری عمران:

عصر AB رت رطبه ازدارد. ترسوچ دلخوا را زنده A بینم

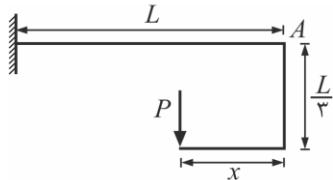
$$\begin{aligned}
 & \text{Diagram: A frame structure with nodes A and B. Node A is pinned, and node B is fixed. A horizontal force } P \text{ acts at node A. A coordinate } x \text{ is defined from node A to node B.} \\
 & \text{Free body diagram: The frame is shown with a hinge at node A. At node A, there is a reaction force } P_x \text{ acting to the right and a reaction moment } rEI \text{ acting clockwise. The horizontal distance between the reaction and the applied force is } l. \\
 & \Delta_A = 0 \Rightarrow \frac{P_l^2}{r(rEI)} - \frac{(Px)l^2}{r(rEI)} = 0 \\
 & \Rightarrow x = \frac{l^2}{P} \Rightarrow \underline{\underline{3}}
 \end{aligned}$$

تشابه با کتاب تحلیل محاسبات - صفحه ۹۹ - تست ۱۷

(پایه ۳ - ۹۶)

۱۷- در سازه نشان داده شده، مقدار x چقدر باشد تا تغییر مکان قائم نقطه A برابر صفر باشد؟

$$\frac{3}{4}L \quad (2)$$

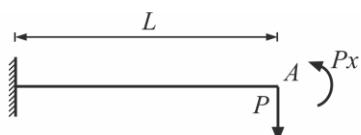
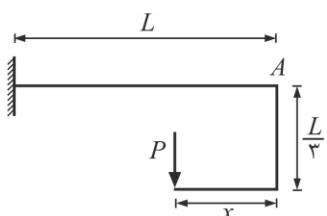
$$\frac{2}{3}L \quad (4)$$

$$\frac{1}{2}L \quad (1)$$

$$\frac{1}{3}L \quad (3)$$

(۴) - ۱۷

برای محاسبه تغییر مکان قائم نقطه A ابتدا سازه را در نقطه A برش زده، سپس مقادیر نیروی برشی و لنگر خمشی را در آن نقطه به دست آورده و در نهایت با استفاده از روابط حفظی تیر طره مقدار تغییر مکان نقطه A را محاسبه می‌کنیم.

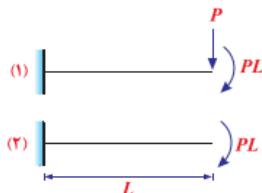

$$\Delta_A = \frac{PL^3}{3EI} - \frac{(Px)L^3}{2EI} = 0 \Rightarrow x = \frac{2}{3}L$$

تشابه با جزو تحلیل محاسبات - صفحه ۳۵ - تست ۱

جا به جایی انتهای تیر شکل (۱) چند برابر جا به جایی انتهای تیر شکل (۲) می باشد؟ طول هر دو تیر L و صلبیت خمشی آنها EI می باشد.

(محاسبات - خرداد ۹۳)

 $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱) $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{6}{5}$ (۳)

سری‌مران

ناشر اول و برتر کشور در مهندسی عمران

با پیش از پانزده سال تجربه آموزشی

پرفروش ترین کتاب‌ها در سری عمران پیدا می‌کنید

www.serieomran.com

۰۲۱-۸۸۳۰۰۴۷۴

سری‌مران

کلاس ویدئویی صفر تا ۱۰۰ (آزمون محاسبات، نظارت و اجرا)

- بالاترین ساعت آموزشی در کل کشور (بیش از ۳۰۰ ساعت کلاس)
- آموزش مطالب از سطح مبتدی تا پیشرفته (صفر تا ۱۰۰)
- بالاترین آمار قبولی واقعی در کشور با اختلاف زیاد
- با بیش از ۹۰٪ تشابه واقعی با آزمون

مشاوره و ثبت نام) ۰۹۱۹۸۷۶۷۵۱۲

سری سرمان

فقط دو روز امکان
ثبت نام با این قیمت
رو دارید!

1 09198767512

موسسه آموزش عالی آزاد

بی‌لناں

کلاس‌های ویدئویی + آنلاین

صفرتا ۱۰۰ آزمون محاسبات

سری سرمان

نام درس	نام استاد	تعداد ساعت	برنامه کلاس‌ها	قیمت (تومان)
پک جامع محاسبات (شامل فیلم‌های آموزشی و کلاس‌های آنلاین)	گروه استادی	بیش از ۳۰۰ ساعت	فلش آموزشی + کلاس آنلاین (طبق توضیحات هر درس)	۱۵٪ تخفیف ۱۸.۳۵۵.۰۰۰ ۱۵.۵۵۰.۰۰۰
پک ۴ درس اصلی (فولاد + بتون + مبحث ششم و ۲۸۰)	گروه استادی	بیش از ۲۵۰ ساعت	فلش آموزشی + کلاس آنلاین (طبق توضیحات هر درس)	۱۰٪ تخفیف ۱۴.۸۵۰.۰۰۰ ۱۳.۳۲۵.۰۰۰
سازه‌های فولادی (مبخت دهم - ویرایش ۱۳۰)	دکتر نادر فناوری دکتر حسین صیاغیان	۱۰۰ ساعت	کلاس اینترنتی (معادل ۳۰ ساعت کلاس حضوری)	۵.۴۰۰.۰۰۰
سازه‌های بتنی (مبخت نهم - ویرایش ۹۹)	دکتر بینام زرفام	۸۰ ساعت	کلاس ویدئویی + ساعت کلاس آنلاین	۴.۴۵۰.۰۰۰
استاندارد ۲۸۰ بارگذاری سازه‌ها (مبخت ششم - ویرایش ۹۸)	دکتر نادر فناوری	۲۵ ساعت کلاس آنلاین ۵+ ساعت کلاس حضوری	فلش آموزشی (معادل ۵ ساعت کلاس حضوری)	۲.۶۰۰.۰۰۰
سازه‌های بنایی (مبخت هشتم - ویرایش ۹۸)	دکتر محمد آهنگر	۴۰ ساعت کلاس آنلاین ۵+ ساعت کلاس حضوری	کلاس اینترنتی (معادل ۷۰ ساعت کلاس حضوری)	۲.۳۰۰.۰۰۰
حسین فراهانی (۱۴۰۰)	حسین فراهانی	۱۵ ساعت	فلش آموزشی (معادل ۲۵ ساعت کلاس حضوری)	۱.۰۹۵.۰۰۰
احمد جوزدانی (۹۸)	احمد جوزدانی	۲۰ ساعت کلاس اینترنتی + ۳ ساعت کلاس آنلاین	کلاس اینترنتی (معادل ۳۵ ساعت کلاس حضوری)	۱.۲۰۵.۰۰۰
تحلیل سازه‌ها	احمد جوزدانی	۱۸ ساعت کلاس ویدئویی + ۳ ساعت کلاس آنلاین	فلش آموزشی (معادل ۴۳ ساعت کلاس حضوری)	۱.۲۰۵.۰۰۰